

BOYUN EĞME

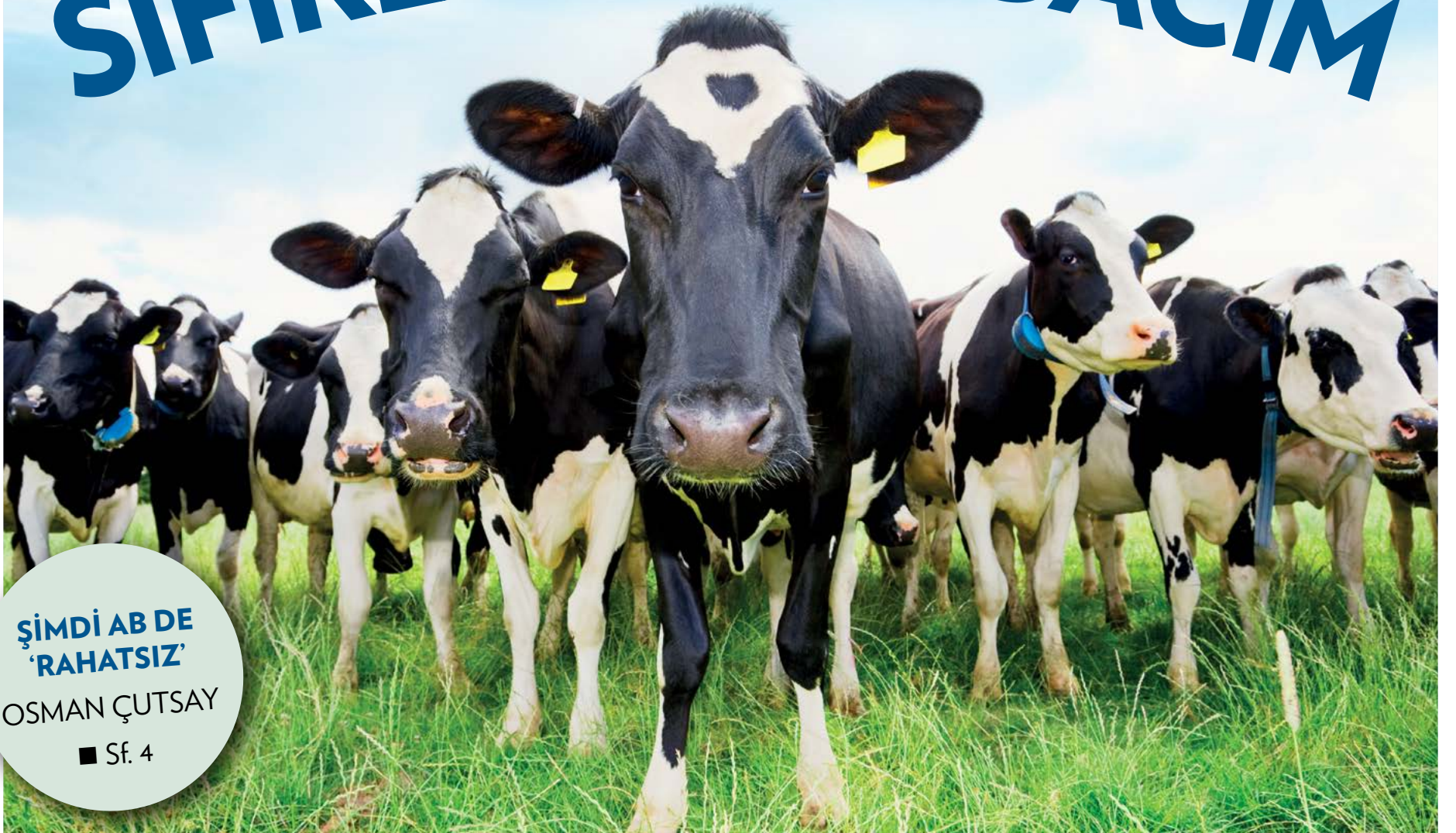
Topunuzun
canı...

Kemal Okuyan dokuz maddede
Hollanda Krizi'ni yazdı. Ne oldu, niye
oldu, nasıl bakmalı? ■ Sf. 7

9 dokuz
maddede
HOLLANDA
KRİZİ

Portakallar bıçaklandı, laleler sünnet edildi, inekler rehin...

İTİBARI SIFIRLADIK BABACIM

ŞİMDİ AB DE
'RAHATSIZ'
OSMAN ÇUTSAY
■ Sf. 4

KORKARIM KORKACAĞINIZ BİR ŞEY SÖYLEYECEĞİM | HARUN KARANFİLCİ ■ Sf. 18

ENVER
AYSEVER'LE
BOYUN
EĞMEYEN
SORULAR

Antalya
portakalından
ineklerle sorular
■ Sf. 10

Bilim şarlatanlık
kaldırılmaz
Barış Terkoğlu
■ Sf. 12

Bütün eylemler
mübahtır zamana karşı
Orhan Gökdemir
■ Sf. 19

10 MART/DENİZLİ

Oksijen tüpü patladı - Servergazi Devlet Hastanesi'nde sedyeyle röntgene götürülen bir hastanın solunum cihazına bağlı oksijen tüpü patladı. Hastanın yanında bulunan anestezi uzmanı doktor, hemşire ve hastabakıcı yaralandı. Hastanelerdeki teknik ekipmanların periyodik kontrolü "yandaş firmalar" arasından seçildiği için güvenli çalışma koşulları hayal oluyor.

10 MART/ DARICA

Vinç altında cinayet - Çayırova Boru fabrikasında, Sergen Karataş (22) isimli işçi yaşamını yitirdi. Karataş, sac ruloları ürün kartı takarken, çalıştığı bölüme vinçle birkaç tonluk başka bir sac rulo yerleştirildi. Karataş, arada sıkıştı ve yaşamını yitirdi. Vinçler çalıştırılırken, altında işçinin bulunmaması gerekiyor. Patronlarsa, fabrika alanının yetersizliğini bahane ediyor ve bu kural ihlal ediyor.

10 MART/ ZONGULDAK

100 liralık emniyet kemeri olmadığı için öldü - Çatalağzı termik santralinde meydana gelen olayda bir işçi hayatını kaybetti. Termik santralin soğutma ünitesinde bakım yapan Sami Dursun (37), dengesini kaybederek 20 metre yükseklikten beton zemine düştü. Yüksekte yapılan çalışmalarda mutlak bir biçimde emniyet kemeri kullanılması gerekiyor. Sami Dursun, özelleştirilen termik santralin patronları fiyatı 100 lira olan emniyet kemerini işçilere kullandırmadıkları için öldü.

12 MART/HATAY

Operatör kabini korunaklı olmadığı için öldü - Hassa'da bir maden ocağında çalışan iş makinesi operatörü Ali Demirci'nin (30) kullandığı loder devrilince Demirci altında kaldı ve hayatını kaybetti. İş makinelerinde devrilmelere karşı operatör kabini işçiyi koruyacak şekilde donanımının olması gerekiyor. Patronlar güvenlik için gereken paraya kıyamadıkları için pek çok işçi yaşamını yitiriyor.

14 MART/AYDIN

Yüksek binalar. yüksek gerilim hatları - Aydın'ın Karpuzlu ilçesinde özel bir firmanın görevlisi olarak, bir evin çatısına güneş enerjisi kurmaya gelen A.K. yüksek gerilim hattına temas ederek akıma kapıldı. Elleri ve ayakları parçalanan işçi çevredekilerin yardımı ile hastaneye kaldırıldı. Rantı/talanı artırmaktan başka bir şey düşünmeyenler yüksek gerilim hatlarına emniyetli uzaklığı ihlal ediyor bedelini işçiler ödüyor.

15 MART/ADANA

Demiryolunda 3 ölüm - Karaisalı ilçesinde demiryolunda elektrifikasyon işlemlerini tamamlamak ve tamir etmek üzere hareket halinde olan iş makinesinin freni patladı. Araçta bulunan üç işçinin durumu bildirmesi üzerine güzergahta önlemler alındı ancak freni patlayan araç, yaklaşık 9 kilometre bu şekilde hareket ettikten sonra raydan çıktı. Kazada tren teşkil memuru Erdal Acar, taşeron şirkette çalışan demiryolu işçileri Sedat Aktaş ve Semih Tezcan hayatlarını kaybetti.

Bakan Sayan Kaya'nın bilmedikleri

■ Diplomatik misyon binaları gönderen devletin toprağı falan değildir. Bu binaların dokunulmazlığı vardır. "Kabul eden Devlet yetkilileri, misyon şefinin rızası olmadıkça bu binalara giremezler" ve yine gönderen devlet "bayrak ve armasını" bu binalara asma hakkına sahiptir. Ülke toprağı hikayesi ise çocuklar için masal kısmıdır.

■ Diplomatik dokunulmazlık, resmi görev yazısı ile gönderen devletin kabul eden devlete bildirdiği kişiler için geçerlidir. Bakan Sayan Kaya hakkında Hollanda Dışişleri Bakanlığı'na yapılmış böyle bir görev bildirimini yoktur. Kaldı ki kabul eden devlet bildirilen ismin kabule şayan olmadığını gerekçe göstermeksizin bildirebilir ve bu durumda da diplomatik dokunulmazlık söz konusu olmaz.

■ Bakan Sayan Kaya, Hollanda devleti tarafından "Persona Non Grata" ilan edilmemiştir. Sayan Kaya'nın diplomatik misyon statüsü olmadığı için bu söz konusu olamaz. PNG, diplomatik misyon ile ülkede bulunan (ya da bulunması söz konusu olabilecek) kişilerle ilgili

Kabul eden devletin belirlediği bir durumdur. Sayan Kaya'nın Hollanda için statüsü tam olarak şöyledir: Kamu güvenliği bakımından sakıncalı kişi!

■ Elindeki "Diplomatik Pasaport"u sallamanın sağladığı ve sağlamadığı ayrıcalıklar vardır ve bunlar diplomatik misyon görevlilerinininkinden farklıdır. Diplomatik misyonla bir ülkeye giriş yapan kişinin eşyaları, kullandığı araç aranamaz. Kural olarak! Bir suç işlendiği

"farz edilmesi" durumunda ise bu arama diplomatik misyon görevlisinin ya da görevlendirdiği bir kişinin nezaretinde yapılabilir.

■ "Erdoğan talimat vermeseydi orada şehit olmaya hazırdım" gibi sözler yaranılmaya çalışılan kişiyi dahi sıkıntıya sokabilir. Bakan Sayan Kaya, "Reyise yaranmak için buraya geldim, o bir noktada arayıp, 'Yeter Sayın

Bayan Bakan Sayan Kaya, daha fazla zorlamayın' demeseydi dönmezdim gibi ifadeler kullanarak "reyisini" bu sıkıntıdan kurtarabilirdi. Tabii, "Bütün bu işleri reyisin talimatıyla yaptım" gibi ifadelerle reyisi sıkıntı manyağı yapmak da bir alternatif...

SİZ KAYYUMUNUZU BULMUŞSUNUZ ZATEN

Erdoğan talimat verdi, İBB Meclisi Rotterdam ile kardeş şehir protokolünü oy birliğiyle iptal etti.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Meclisi, Hollanda'nın Rotterdam Belediyesi ile yaptığı kardeş şehir protokolünü iptal etti. DHA, kararın oy birliğiyle alındığını duyurdu. Anlaşılan Erdoğan'ın işaretini CHP'li üyeler de emir telakki etmişti.

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, Afyonkarahisar'da düzenlediği mitingde, "Bu arada Rotterdam ile İstanbul kardeş şehirlermiş. Dün başbakanımızla konuştum, Büyükşehir belediyemize talimatı verdik, dedik hemen tek taraflı iptal edilsin" ifadelerini kullanmıştı.

Biliyorsunuz, AKP Güneydoğu'da beğenmediği belediyelere kayyum atıyor. Batıdakiler için aynı şeyi yapmalarının nedeni ise bu haberde saklı. Onlar topyekün kayyumunu bulmuş zaten!

Reis korkusu kimyalarını bozdu

Axel Springer'e ait Bild gazetesinin Ekonomi Bakanı Nihat Zebekci'ye hakaret ettiği iddiası ve Blick gazetesinin "Erdoğan diktatörlüğüne hayır oyu kullanın" şeklindeki Türkçe manşetin ardından Doğan Grubu bir açıklama yaptı. Açıklamada, "Grubumuzun Alman Axel Springer grubu ile ilişkisi çarpıtılarak gündeme getirilmekte ve hiçbir mesnedi olmayan iddialar ortaya atılmaktadır. Doğan Grubu'nun Axel Springer Grubunda hiçbir hissesi bulunmamaktadır. Bu grubun veya bu grupla ortak şirketlerin yayınları ile hiçbir bağlantımız olmadığı gibi, yönetimlerine de hiçbir iştirakimiz yoktur" denildi.

Doğan grubunun bu konuda söyledikleri doğru olabilir ancak hükümetle ilişkileri kuşku götürmez. Yine de ne yapsalar yaranamıyorlar. Doğan Grubu hala tedirgin. Çünkü reisin bütün anahtarları istediğini onlar da biliyor. Kaçış yok!

**BOYUN
EĞME**

Boyun Eğme Haftalık Siyasi Dergi - Sayı 67

İmtiyaz Sahibi: Gelenek Basım Yayım ve Ticaret Ltd. Şti Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Müdür: Mehmet Kuzulugil

Yayın Kurulu: Orhan Gökdemir Nevzat Evrim Önal Mehmet Kuzulugil Tasarım: Özgür Aydoğan Uğur Güç

Adres: Osmanağa Mah. Osmancık Sok. No:9/16 Kadıköy - İstanbul Baskı: Mutlu Basım Yayın, Davutpaşa Cad. Güven Sanayi Sitesi C-Blok No.263 - 264 Topkapı Zeytinburnu/İstanbul Tel : 0212 577 72 08

Cengiz'den fırsat mı kaldı dikili ağacımız olsun?

Cumhurbaşkanı Erdoğan, a haber ve atv adlı kendi televizyonlarının yayımına katıldı. 16 Nisan'da yapılması planlanan referandum için "Hayırcılar ve terör aynı safta. Hayır demek bölücü terör örgütüne destek vermektir. Hayır diyenlerin bu ülkede bir dikili ağacı yok" dedi. Hakikaten bir dikili ağacımız yok. Cengiz ve türevlerinden, Gezi Parkı'ndaki ağaçları kesip yerine kışla dikme sevdalılarından, Kuzey Ormanlarına havaalanı yapma meraklılarından geriye dikili ağacımız kalmamış. Kıyıda köşede kalmış olan varsa olanları da reisin adamları kaptı kapacak.

DOKTOR BU NE?

*Düşmez, şaşmaz bir Allah
"Hayır" olur inşallah
Bu kadarı da fazla
Gel kurtul bir "Hayır"la*

*İnsan beşer, bir gün şaşar mutlaka
Emanet edilmez her şey tek akla
Muhtaç kaldık bir parçacık huzura
Haydi sen de gel şimdiden "Hayır"la*

*Düşmez, şaşmaz bir Allah
"Hayır" olur inşallah
Bu kadarı da fazla
Gel kurtul bir "Hayır"la*

*Sonu belli olmayan yola girme
Sahip çık yurduna, geleceğine
"Bunca yetkiyi babama vermem" de
Uyanalım bu kâbustan el ele
"Bunca yetkiyi babama vermem" de
"Hayır" için hep birlikte Türkiye*

*Düşmez şaşmaz bir Allah
"Hayır" olur inşallah
Bu kadarı da fazla
Gel kurtul bir "Hayır"la*

Bu ne? CHP'nin referandum kampanyası şarkısı. "Ekmeğin için Ekmeleddin" faciasından daha beteri olmaz diyenleri tekzip etmek için yazılmış belli. Ne diyelim? Allah müstahakınızı versin de yolunuz tamamına ersin inşallah.

Ama hep kuru kalıyor

Eski Hükümet Sözcüsü Bülent Arınç, Melih Gökçek'in FETÖ'nün, kendisini başbakan yapacağı iddiasına yanıt verdi. Arınç, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, "Melih Gökçek, uzun bir aradan sonra ahlak dışı bir yalana ve iftiraya başvurdu. Belli ki bir sıkıntısı var ve hedef şaşırtmak istiyor. Bir Hint Atasözünde denir ki: 'EĞER BİRİLERİ OTURDUĞU KOLTUKTAN KALKMAKTA SIKINTI YAŞIYORSA KESİNLİKLE ALTINI KİRLETMİŞTİR' dedi ve Gökçek'in birbiriyle çelişen açıklamalarının görüntüsünü paylaştı.

Bülent Arınç açıklamasında, "Melih Gökçek'in hezeyanlarını bu açıdan değerlendirmek ve ciddiye almamak gerek. Artık siyasetin komedi unsuru olmuştur. Gülüp geçin... İ. Melih Gökçek 'Devam edebildiğin kadar et' mantığını her sahada uygulayıp; yalana, iftiraya,

çirkeflige de devam edebildiği kadar ediyor. Ülkemizin; ÜÇ HARFLİ belediye başkanının komikliklerinden ve üstündeki okların hedefini şaşırtma çabalarından daha önemli meseleleri var. 'Geziden sonra Başbakan olacaktı' yalanına ise, bu akşam 19.00'da @tgrthabertv'de cevap vereceğim" ifadelerini kullandı.

Hatırlatalım; Arınç 2015 yılında da kendisini Cemaat ile işbirliği yapmakla suçlayan Melih Gökçek'e yanıt vermiş, "Gökçek bu yapıya Ankara'yı parsel parsel satmıştır. Zengin işadamlarına okul yaptırmıştır. Yurt yerleri sağlamıştır" demişti. Arınç, parsel parsel satma olayını açıklama vaadini ise hala yerine getirmiş değil. Arınç'ın Hint atasözüne dayandırarak ifade ettiği kuşku bu nedenle pek uygun düşmüyor. Gerçekten altını kirlettiyse bile, hep kuru kalıyor.

SAMANALTI / Sait Munzur

Buraları eskiden hep faşizmdi!

RTE GEÇEN HAFTA:

Televizyonlarında gece-gündüz bu konu tartışılıyor. Sokaklarında ülkemize ve milletimize hakaretler içeren kıyafetlerle hayır karnavalları düzenleniyor. Hilal ile ay yıldız arasında beni karikatürize etmişler, altında da bakıyorsunuz ne yazık ki Türkiye'den bazı gazeteler. Bakıyorsunuz bölücü terör örgütünün yayın organları, bakıyorsunuz solu destekleyenler... Bakıyorsunuz FETÖ'nün yayın organları... Dikkat ederseniz hayır diyen herkese kapılar açık. Evet dersiniz karşınızda polisiyle, atıyla, itiyle insanlık dışı bir duvar buluyorsunuz. Hanım bakanımız gelecek diye OHAL ilan ediyorlar. Türkiye'de darbe teşebbüsünün ardından Bakanlar Kurulu kararıyla OHAL ilan ediyoruz, Batılılar diyor ki "Bu OHAL ne kadar sürecek?" Size ne? Siz bir saatte OHAL ediyorsunuz, hanım bakanımızı konsolosluğumuza sokmamak için. Oradaki vatandaşlarımızın toplantı, gösteri hürriyetini engellemek için. **Sonradan öğreniyoruz ki polislerine "Vur" emri bile vermişler.** Ya karşınızda hepi topu bir kadın bakan, birkaç da koruma görevlisi var. Bunların elinde de silah yok. Bunun için OHAL ilan edilir mi? Biz Avrupalılara yıllardır teröristlerin listesini veriyoruz. Sadece Almanya'ya verdiğimiz terörist listesi 4 bin 500.

RTE 2013 YILINDA GEZİ OLAYLARINDA:

Polise vur emrini ben verdim.

AB sokaklarında cephelere bölünecek bir Türkiye korkusu

'AB rahatsız'

AKP ve ortakları, Avrupa'nın kalbinde biriktirdiklerinin büyüğü bir koz olabileceğine karar verdi. Türkiye'nin iç savaşını Berlin'e taşıma tehdidinin Avrupa'nın devlerini korkutacağını düşündüler. Düşünmedikleri şey bir kez bu kozu oynamaya başladıklarında nerede ve nasıl duracaklarıydı.

■ **OSMAN ÇITSAY**

Rusya ile Almanya arasındaki en büyük siyasal birim, 80 milyonluk Türkiye. Elindeki bazı güçlerin, AB'nin merkezinde büyük bir siyaset kozuna dönüştüğünü fark etti. Yarım asrı aşkın bir süredir Batı Avrupa'ya ihraç ettiği emek deposu ve biriktirdiği Türkçeli insan malzemesinden söz ediyoruz. Şimdilerde "Türk-İslam sentezi" kadrolarının son temsilcileri, AKP ve ortakları, bu kozu oynayabileceğini sanan "büyücünün çırağı" şımarıklığıyla çare arıyor. Her şeyi çığırından çıkarıp, sihirli sözcüğü bilmediklerini fark etmeleri uzun sürmeyecek. Ama mevcut krizi daha da derinleştirecek bir pervasızlık içindeler.

Hollanda değil sadece, AB'nin "yüksek hızdaki" tüm tuzu kuru üyelerinin, kucaklarında buldukları bir bomba artık bu Türkiye. Hatırı sayılır boyutlarda bir

Türkiyeli nüfus içeren Hollanda ve Almanya'yı Nazi pratikleriyle suçlayan İslamcı Ankara'nın salvoları beklenmedik sonuçlar doğurabilir. Ortam iyice gerginleşti.

'ZENGİN MUTFAĞI'NIN HUZURU KAÇTI

İşçi sınıfının hareketsizliğini garantiye alan "toplumsal barışın", neoliberal barbarlıktan kârlı çıkan bu ülkeler ve yakın çevrelerinde, hiç hesapta olmayan bir ithal patlamayla tehlikeye düşebileceği anlaşıldı. AB'nin zengin mutfağındaki refah şovenizminin, kitlesel çatışmalara sahne olmasından korkuluyor.

AB'nin yönetim katmanları bunu bir anda fark etti ve büyük bir rahatsızlık duydu. Biraz da bu nedenle olmalı, "Tanıdığımız Türkiye'nin miadı belki de dolmuştur" kuşkusunu daha net

dillendirmeye başladılar. İncirlik'ten bile çekilme hesapları yapan ve bunu iktidar ortağı CSU (Hristiyan Sosyal Birlik-Bavyera) yöneticilerinin bazı "yorumlarıyla" görünür kılan Berlin, aslında Türkiye'nin toprak bütünlüğünde çok ısrarlı olmayacağını daha 26 yıl önceki ilk Yugoslavya operasyonunda ilan etmiş sayılabilir. Tüm diplomatik demeçler bir yana Merkel'in krize ilişkin şu sözleri bile bu çerçevede

yorumlanabilir: "Hedefimiz, Türkiye'nin bizden daha da fazla uzaklaşmasına engel olmaktır." Tabii henüz her şey kapalı kapılar ardında yürütülüyor.

Kapitalist Türkiye, bu haliyle, Avrupa'dan uzaklaşabilir mi? Zor. Ama parçalanarak ve yeni bir emperyal ilişkiler ağı çerçevesinde kendine bir yer bulabilir. AB yönetim katmanlarında, Türkiye'nin bilinen yapısıyla bu sıkleti daha fazla çekemeyeceği açıkça konuşuluyor; bunu medyaya sızan yorumlarda gözlemek mümkün. Sadece son haftalarda, böyle bir ateşin etrafa sıçramasından çekiniliyor.

ŞANGHAY ŞANTAJINA PEK PRİM VERMİYORLAR AMA...

Berlin hükümetini sürekli raporlarıyla besleyen ünlü düşünce kuruluşu SWP-Berlin (Berlin Bilim ve Siyaset Vakfı) bünyesinde yeni bir değerlendirmede, Türkiye'nin AB ve NATO dışında bir yaşama şansı olmadığına tekrar dikkat çekildi. Türkiye'yi bildiği görülen bir uzmanına hazırlattığı bu hızlı değerlendirmede, SWP, Türkiye için Şanghay İşbirliği Örgütü, Rusya ve Çin'in, güncel olsun veya gelecekte olsun verimli bir alternatif oluşturamayacağını savundu. AB Türkiye için en önemli pazar, üstelik bu bölgeye geçmiş yıllarda Türk ihracatının her şeye rağmen sürekli artması da başlı başına bir gösterge. Bu bağımlılığın alternatifi yok. O zaman Ankara'nın Putin cilveleri fazla ciddiye alınmamalıdır.

Türkiye'nin askeri açıdan Karadeniz'de bile Rusya karşısında herhangi bir varlık gösteremeyeceği belirtilen SWP raporunda, AB ve NATO'nun Ankara karşısında tek bir ağızdan konuşmasının şart olduğu vurgusu da yer aldı. İçindeki merkezkaç kuvvetleri bir türlü denetleyemeyen bu iki uluslararası "örgütün", dağılma

telaşı giderek su yüzüne çıkan Türkiye'de bir muhatap bulup bulamayacağı, zor bir sorudur. Ama Türkiye'yi yakından izleyen Berlin uzmanlarının, AB ve ABD'nin diğer uzmanları gibi, Anadolu'da gerçekten neler döndüğünü ve derinlerde hangi toplumsal akımların etkili olduğunu fark etmesi, neoliberal ekonomik hezeyanlar ve sol liberal sis bombaları altında, çok daha zordur.

Yine kısa bir süre önce Federal Güvenlik Siyaseti Akademisi (BAKS) tarafından yayımlanan bir küçük raporda da "Türkiye Şanghay kartını oynayabilir mi?" diye soruldu. Türklerin Şanghay İşbirliği Örgütü hevesinin AB ve NATO gibi kurumlar için çok da büyük bir meydan okuma sayılmayacağını belirten BAKS uzmanları, asıl Çin'in önemsenmesi gerektiğini, Pekin'in yer yer Moskova'dan daha önemli bir aktör olduğunu savundular. Ancak, yine de, Türkiye ile yeni dönemdeki ilişkiler üzerine yapılan önerilerin SWP'ninkilerden daha yaratıcı ve akılcı olduğunu söylemek zor.

AB ÇATLAR MI, TÜRKİYE'Yİ BÖLER Mİ?

Doğu Avrupa'nın sosyalist rejimleri sahneden çekilir, hemen ardından da Yugoslavya bombalanarak çökerken ruhları bile duymamıştı. Ortadoğu yanarken de umurlarında değildi, çünkü üzerlerine hiçbir şey sıçramıyordu. Ama Suriye'de hava döndüğünden ve Ortadoğu cehenneminden kaçışlar da Türkiye köprüsü üzerinden bir kavimler göçü halini aldığından beri, Almanya Avrupası'nda sigortalar atmaya başladı. Şimdilerde

Avrupa'nın yüksek vitesli merkezlerinde AKP'nin yarattığı karın ağrısı AB'nin zayıflıkları ile ilgili. Bu zayıflıkları kullanarak ayakta durmaya çalışmak ise AKP için hiç akıllıca bir şey sayılmaz. Hollanda krizi, emperyalist merkezlerin Erdoğan'a mahkûm olduklarını düşüncelerinden çok, Erdoğan'dan hızla kurtulmaları gerektiğini anlamalarına neden oluyor.

Türkiye'deki seçimlerin AB'nin zengin mutfağına aynen yansımasından kaçıyorlar. Olmuyor. "Türk meselesi", tüm yakıcılığıyla AB masasına konuşlanıyor. Türkiye, AB üyesi olmayan bir ülke. AB ise çatırıyor. Bazı üyeleri fiilen iflas etmiş durumda. Zengin AB üyeleri, "farklı hızda" oldukları için, farklı örgütlenme çağrılarını açıkça yapıyorlar artık: AB, zenginleri ve fakirleriyle en az iki parça çoktandır.

"AB ricali", böyle bir ortamda, özellikle İslamcı Ankara'daki tüccar imamların tehlikeli oyunlarından rahatsız. Türkiye'nin AB'nin merkezinde tetikleyeceği bir cepheleşmeye sıcak bakmayacaklarını açıkça ifade ediyorlar. AB'deki krizin gemi azıya almasından çekiniyorlar.

ŞANGHAY ŞAKASINI CİDDİYE ALANLAR

Erdoğan kadrolarının etrafındaki çember bu nedenle daha da daralıyor. Ama AB düşünce fabrikalarının üretimi de, gerçek durumu okuyabilmek için yeterli değil. Bilgileri defolu.

Örneğin, Türk egemen katmanları nezdinde Şanghay İşbirliği Örgütü ve Rusya'ya Ankara'nın yaklaşabileceğini sanan uzmanların yayımladıkları raporlar ve bu raporlarla siyaset belirlemeye çalışan bir Berlin hükümeti var ortada. Oysa NATO mesela, kapitalist Türkiye'nin, bu haliyle, vazgeçilmez bir enerji kaynağı ve çimentosudur. NATO'dan çıkış, kapitalist Türkiye koşullarında mümkün değildir. Böyle bir "tehlike" yok. Erdoğan ve tüccar imamları, tüm yetersizlikleriyle oynamaya çalışıyorlar, ama kamuoyu ve Avrupa siyasal aklı, bu malzemeyle artık yürünemeyeceğini anlamış görünüyor. Bu NATO'culuğun ne boyutlarda olduğunu cezaevi macerasından geçmiş bizdeki ulusalcı kadrolara ve onlardan pek hazzetmeyen ama sol liberalizme teşne sol cemaatlere sormak bile yeterli. Bunların hangisi "Evet, hemen NATO'dan çıkmamız gerekiyor" diyebildi? NATO'cu demokrat partilerin arkasında sıraya giren bir solun bunu söylemesini kim ciddiye alabilir ki? Türkiye

sağının, solun da içine uzattığı akılla oluşturduğu ortak zemin, NATO'culuktur ve bunun AB'de tamamen göz ardı edildiği söylenemez.

Bir heyecan olarak "halk Kemalizmi" belki NATO kuşkuculuğu ile ilişkilendirilebilir. Ama devletle ve büyük sermayeyle her zaman iç içe, rütbeli ve bürokrat kemalistlerin hiçbiri NATO'dan çıkmak gibi bir maceraya onay veremez. CHP zaten orada hiç olmadı. Bunu, Berlin'in bilgi fabrikaları pek bilmiyor. Eğer varsa "halk Kemalizmi" ile "resmi Kemalizm" arasındaki farkın da farkında değiller zaten. İsteyen, Uğur Dündar ile Yılmaz Özdil'e de sorabilir: NATO'dan hemen çıkalım mı?

Başka bir şey oluyor.

Türkiye'deki seçimlerin, neredeyse eş zamanlı olarak Avrupa'nın ortasında Almanya merkezli bir ülkeler demetinde bir iç politika çatışmasına dönüşmesi, AB ve avro krizinin derinleşmesine paralel bir gelişme. AB dikiş tutmuyor artık. İskoçya'nın "İngiltere çıksın, ben AB'ye geçirim" talebiyle yeni bir boyut kazanan Brexit depremi, yeni artçı sarsıntıları tetiklemeyi sürdürüyor. Bu arada Yunanistan da resmen yolun sonunda. AB'nin farklı

ERDOĞAN KAPAKLARI: Geçen haftaki Der Spiegel dergisi, aslında büyük bir perdeyi indirmiş oldu. Etkili dergi, geniş kapak dosyasında, açıkça Türkiye'nin bir parçalanma sürecinde olduğunu, referandumun her şeyi altüst edebileceğini yazdı, kaotik bir sürecin kapıda beklediğini ima etti. Kuşkusuz, diktatörlük heveslerinin biriken sorunlara çözüm olmayacağını bilen, sadece Almanca konuşulan dünyanın habercilikteki bu amiral gemisi değildir. Görünen o ki, İslamcı Ankara perdesinin kısa sürede tarihe karışabileceğini, ama bu arada AB'yi ve Berlin'i hep korkutan büyüklükteki Türkiye'nin de çözülebileceğini bekleyenler var. Açıkça dillendirilmeyen, ama cepheleşmelerin arka planında yattığı dikkatle bakınca anlaşılabilir bir yeni durum bu. Örneğin Kürt kartı, artık herkesin kartıdır ve Türk kartının eski haliyle prim yapmasının imkânsızlığını yaşıyoruz.

hızlarda üyeler halinde yeniden örgütlenmesi gerektiği artık en üst düzeyde tartışılırken, AB'nin başına bir de "AB dışı bir ülke olan Türkiye" sorununun çıkması, bu yapının hiç beklenmedik bir alanda sahnedan çekilmesine yol açabilir mi?

Bunu beklemeyen uzmanlar ve siyasetçiler, Türkiye'deki cepheleşmenin neredeyse aynen Avrupa'nın merkezinde, üstelik işlerin en yolunda gittiği zengin mutfağında (Almanya, Avusturya, Hollanda, Belçika, hatta İsviçre) büyük sarsıntılar yaratacağı gerçeğine gözlerini kapıyor. Işığı Erdoğan ve çevresinin Şanghay İşbirliği Örgütü (SCO) ve Rusya ile cilvelaşmesinin üzerine tutmaya çalışıyorlar. Ancak bu ilişkilere "göz boyamacılık" olarak bakan da çok. ■

Hollanda'ya ekonomik yaptırım bir şaka olabilir ancak

Savaş mı istiyorsunuz? Buyurun

Bakanlar Kurulunun Hollanda'ya uygulanacak yaptırımlar konusunda aldığı kararı Hollanda Başbakanı Rutte "çok da kötü" bulmadı. Yaptırım kararları arasında ekonomiye ilişkin bir şey bulunmamasının nedeni elbette Binali Yıldırım'ın oğlunun Hollanda'daki ortaklıkları değil. Bu ortaklıklar sermaye sınıfımızın başka bağımlılıkları karşısında sadece sembolik bir anlam taşıyor.

AKP Hollanda'ya savaş açmış havasında. Hükümet Sözcüsü Numan Kurtulmuş, yapılan bir Bakanlar Kurulu toplantısının ardından, Hollanda'ya uygulanacak yaptırımları duyurdu. Bakanlar Kurulu, izinli olarak Türkiye dışında olan Büyükelçinin Türkiye'ye dönmesinin yasaklanması, meclisteki dostluk grubunun lağvedilmesinin TBMM'ye tavsiye edilmesi, Hollanda'nın Türkiye'ye dip-

lomatik uçuşlarına izin verilmemesi gibi kararlar almıştı. Hollanda Başbakanı Rutte'un bu konudaki yorumu "Hollanda'nın kızması için daha fazla neden varken Türkiye'nin yaptırım uygulaması tuhaf. Türkiye'nin yeni yaptırımları çok da kötü değil" şeklinde oldu.

Yaptırımların ekonomik alanı kapsamamasının bir nedeninin de Başbakan Binali Yıldırım'ın oğlunun Hollanda merkezli şirketlerle ortaklıkları olduğu söylendi. Oysa küçük

Yıldırım'ın "duygusal" bağları, ülkemiz ekonomisinin diğer aktörleri açısından sembolik bile sayılabilir. Türkiye'nin Hollanda'ya ekonomik yaptırım imkanı gerçekten çok sınırlı. İşte rakamlar:

Hollanda, 22 milyar dolar ile Türkiye'ye en fazla doğrudan sermaye yatırımı yapan ülkeler arasında yer alıyor. Ekonomi Bakanlığının verilerine göre Türkiye'de 2 bin 711 Hollanda sermayeli şirket var ve bu ülkenin Türkiye'ye yapılan doğrudan yatırımlardaki payı yüzde 15.8 seviyesinde.

Türkiye'den yapılan ihracatta Hollanda 10. ülke. İthalatta 3 milyar dolarlık tutar ile 16. Bu arada, hükümet çevrelerinin yarattığı yanlışlıkların aksine ithalat demek "masraf" demek değil. İhraç mallarının bile çok büyük oranda ithal girdi bağımlısı olduğu Türkiye ekonomisi için ithalat, "almam malını ortada kalırsın" şantajı için bir zemin değil. İthal ürünler de ülkemiz için ekonomik bağımlılığın bir bileşeni. Hollanda ile, 2015 yılındaki 6 milyar

dolarlık toplam ticaret hacmi 2016'da yüzde 10 artışla 6.6 milyar doları aştı. Aynı dönemde Türkiye toplamı 351 milyar dolardan 341 milyar dolara gerilemişti.

2016 yılı sonu itibarıyla Türkiye'de faaliyette bulunan Hollanda sermayeli firma sayısı 2 bin 694 oldu. Unilever, ING Bank, KLM Havayolları, Royal Dutch Shell, Philips, Perfetti ve Philip Morris bu şirketler arasında. Bu şirketlerden gıda, temizlik ve bakım ürünleri markaları bulunan Unilever ile finans alanında 268 şubesiyle faaliyet gösteren ING Bank'ın Türkiye'deki toplam çalışan sayısı 10 bini geçiyor.

Hollanda, ünlü temizlik ürünleri üreticisi Unilever'in bir ayağını oluşturuyor. 1930 yılında iki Yahudi firması olan Hollandalı margarin üreticisi Margarine Unie ile İngiliz sabun üreticisi Lever Brothers'ın birleşmesiyle oluştu. Unilever firmasına ait markalar AXE,

Becel, Cif, Domestos, Dove, Knorr, Lipton, Vaseline, Yumoş, Algida, Calve, Carte Dor, Clear, Fruttare, Max, Rinso, Cif, Elidor, Sana, OMV. ■

ONLARI HOLŞTAYN MARKA İNEKLERİYLE TANIDINIZ BELKİ AMA...

Ülkemiz iç pazarında yaygın olan Hollanda markalarını şöyle sıralarsak AKP'nin son yarattığı "dış düşman"ın çok da dışarıda olmadığını görürüz.

Perfetti: Vivident, Mentos, Chupa Chups, Big Babol, Center Fresh, Broklyn, **Unilever:** AXE, Becel, Cif, Domestos, Dove, Knorr, Lipton, Vaseline, Yumoş, Algida, Calve, Carte Dor, Clear, Fruttare, Max, Rinso, Cif, Elidor, Sana, Heinz, Heineken, **NN Sigorta,** **ING Bank,** **Credit Europe Bank,** **KLM Royal Dutch Airlines,** **Martinair,** **C&A,** **Atasun Optik,** **DAF Kamyon,** **Uzel (Massey Ferguson traktör),** **Tamoiil,** **Shell,** **Philips,** **TomTom**

	Yıl	Toplam Miktar
Türkiye'den ihracat	2016	3.6 Milyar Dolar
Türkiye'nin ithalatı	2016	3 Milyar Dolar
Toplam ticaret	2016	6.6 Milyar dolar
Türkiye'ye yatırım	2002-2015	21 Milyar Dolar
Türkiye'den yatırım	2002-2015	9.2 Milyar dolar
Türkiye'ye gelen turist	2015	1.224.000
	2016	906.000
Türkiye'den giden turist	2015	94.000
	2016	87.792
Hollandalı turistlerin bireysel harcamaları	2014	537 Milyon dolar
Hollandalı turistlerin paket tur harcamaları	2014	366 Milyon dolar
Hollandalı turistlerin toplam harcamaları	2014	903 Milyon Dolar
Türkiye'de faaliyette bulunan hollanda sermayeli firma sayısı	2016	2.694
Unilever ve ING Bank'ın toplam çalışan sayısı (Türkiye)		10 bin+

9 dokuz maddede HOLLANDA KRİZİ

TOPUNUZUN CANI...

Tek yönlü basitleştirmelerle anlayamayacağımız bir dünyada yaşıyoruz artık. Kafa karışıklığına, belirsizliğe ve anlamsızlığa çıkan bir 'her şey olabilir' mantığına geçit vermemek lazım. Bunun içinse basitleştirmeye değil, netleştirmeye ihtiyacımız var. Mevzu çok karışık değil. Sadece parçaları birleştirmek, dağıtmadan toplamak ve mutlaka bir sınıfsal tavır hareket noktası bellemek gerek.

■ KEMAL OKUYAN

1. KORU BİZİ BABA

Her siyasi iktidar, toplumu "koruma" yeteneği oranında inandırıcılık taşır, halkı koruyamadığı anlaşılan bir iktidar yönetme becerisini yitirir. Hükümetlerin kendi toplumlarını dış düşmana karşı koruma ve güçlendirme yeteneğini pazarlaması, özel olarak milliyetçi bir söylemi öne çıkarsa da, ondan ibaret değildir.

2. BANA BİŞİ OLMAZ

Erdoğan ve ekibi Avrupa'nın güçlü devletleriyle gerilimi tırmandırma kararı verirken, referandum öncesinde bir güç gösterisinin ülkede yaşanan inandırıcılık kaybını telafi edeceğini hesapladı. Bu hamle sadece milliyetçi oyları tavlama için yapılmadı. Konu "mağduriyet" algısı yaratmaya da sıkıştırılmamalı. Erdoğan, "güçlü iktidar" ve istikrar arayışı içinde olan kesimlere zorlu kavgaları dahi göze alırken bu kavgalardan etkilenmeyen lider görüntüsü vermeye çalışmakta.

3. AL SANA DIŞ DÜŞMAN

Ancak, "dış düşmanla kavga" bazen tam tersi sonuç verebilir. 1905'te Rus Çarı, Japonya ile benzer nedenlerle giriştiği deniz savaşlarında yaşanan hezimetle birlikte ilk Rus Devrimi'yle karşılaşmıştı. 1974'te Yunan Cuntası, Kıbrıs'ta desteklediği faşist darbenin adaya Türk müdahalesi ile sonuçlanmasının ardından düştü. 1919'da "dış düşman"la onursuz barış imzalayan Alman egemenleri birkaç yıl süren büyük bir devrimci dalgayla yüzleşti.

4. NE TARAFYA TÜKÜRSEK

Almanya, Fransa, Hollanda, Belçika gibi ülkelerde iktidarlar bir yandan ekonomik kriz nedeniyle güçlenen ırkçı tepkileri oya dönüştürmek, bir yandan da göçmen desteğini kaybetmemek gibi çözümü güç bir ikilem yaşıyor. Bu ikilem göçmenlerin ve ırkçılığın toplumsal ağırlıklarına ilişkin matematiksel formüllerle aşılamaz. Hollanda'da Başbakan öncelikli olarak (Erdoğan tarafından kırılmak istenen) otorite tekelinin kendisinde olduğunu göstermek istedi. Bu politikanın toplam göçmen kitlesinde de alıcısı var.

5. BEŞİNCİ KOL

Devletler yalnızca başka iktidarlarla ilişki kurmaz, ordaki muhalefeti de kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak ister. Güçlü emperyalistlerin farklı ülkelerdeki toplumsal muhalefeti hatta sözümona bazı "sol" akımları nasıl yönlendirdiklerini biliyoruz. Bu açıdan Türkiye'nin de yabana atılmayacak imkanlara sahip olduğu ortaya çıkıyor. Dolayısıyla Almanya ve Hollanda açısından sorun sadece göçmenler, azınlıklar ya da "kimlik" sorunu değil aynı zamanda Türkiye'nin örtülü-açık faaliyetlerle otorite tekeli tehdit etme sorunudur.

6. EN UYSALINI BULUN

Alman devleti on yıllar önce en itaatkâr köylülerin nerede yaşadığını saptamak için Türkiye'de saha araştırmaları yaptı. Zamanla hakkını arayan, Alman işçi sınıfı ile birlikte mücadele eden bir işçi kesimi ortaya çıksa bile, gurbetçilerin ağırlıklı bölümü Alman devletin istediği gibi davranıyordu. Şimdi Alman emperyalizmi bunun bedelini ödüyor. Gurbetçiler (şimdilik) Merkel'e değil Türkiye'nin muhafazakâr-gerici liderine itaat ediyor.

7. PARAN KADAR

Bu türden gerilimlerde taraflar arasındaki güç dengesini belirleyen öncelikle ekonomik olanaklardır. Almanya ve Hollanda'nın Türkiye karşısında eli bu açıdan fazlasıyla kuvvetlidir. Ancak bu "kuvvet" aynı zamanda Türkiye ile ilişkilerin kopmamasını da gerektirir. Gerilimde sınırları Avrupa'nın ve Türkiye'nin tekelci sermayesi çizecektir.

8. MAZLUMLAR? YOK ARTIK!

Hollanda ve Türkiye arasındaki gerilimde hiçbir biçimde şu ya da bu tarafın milliyetçi söylemine ortak olamayız. Kriz iki yönetici sınıf arasındadır. Taraflar arasında zorba-mağdur, ezen-ezilen, haklı-haksız bulunmamaktadır. Saray'ın öfkesinde mazlum ulusların mağrur ve kibirli emperyalistlere karşı feryadının kırıntısı dahi bulunmazken, Amsterdam'da barbarlara karşı uygarlığın kendisini savunmakta olduğu kanaati bütünüle palavradır.

9. SON SÖZ:

Topunuzun canı cehenneme! Biz hepinizin birden zayıflamasını bekliyor ve istiyoruz (bakınız ilk üç madde).

Varlık fonu: Uluslararasılaşmanın son perdesi

Devlet malı deniz, yedirmeyen domuz

Türkiye Varlık Fonu, tüm kamu varlıklarını yutarak büyümeye devam ediyor. Sıklıkla olduğu gibi, herkes yandaş yağması beklerken, uluslararası yağma yaşanıyor. Rusya ile ortak yatırım fonu için yapılan anlaşma ilk açık icraat. TVF'deki varlıklar teminat gösterilerek Ürdün'den sıcak para girişi sağlandığı da iddia ediliyor.

■ ADİLE KAYA

FONLARIN FONU NASIL ÇALIŞIR?

TVF, başka ülkelerin yatırım ajansları, varlık fonları ya da uluslararası fonlarla birtakım ortaklıklar kurabilir. "Fonların fonu" olarak adlandırılan bu yapılar, büyük altyapı yatırımlarının yanı sıra gelişim potansiyeli gördükleri şirketlere ortak olabilirler ya da bu yatırımları yapacak girişim sermayesi benzeri şirketlere "iştirak" edebilirler. TVF, bünyesinde bulundurduğu kamu bankaları ya da kamu kuruluşlarının da benzer şekilde oluşturulan fonlara iştirakini sağlayabilir. Bu tür yüksek riskli, yüksek getirilerin yanı sıra yüksek zararları da içeren, onlarca "fonların fonu" üzerinden yapılacak yüzlerce yatırımdan oluşan bir portföyün hisse yapısı ve kâr-zarar durumunun takibinin çok ama çok zor olacağı açık. Kamu varlıklarını teminat gösterip kredi sağlamaya kıyasla daha karmaşık ve gerçek ilişkileri örtmeyi daha kolaylaştırabilecek bir sistem olduğu da... Keza bir kamu bankasının bir şirketi kurtarması, kredi borcunu yeniden yapılandırması ve benzer süreçler daha kolay izlenebilir, gözlenebilirken farklı şirketlere, dolaylı mekanizmalarla ortak olarak kaynak aktarmanın daha temiz bir yol olduğu da...

THY, Ziraat Bankası, Halkbank, BOTAŞ, TPAO gibi en değerli kamu varlıklarının devredildiği Türkiye Varlık Fonu'nun (TVF) nasıl çalışacağı hâlâ belirsizliğini koruyor. Stratejik ve kârlı alanlara yatırım yapmak üzere ek kaynak sağlama misyonuyla kurulduğu iddia edilen Fon'un görünen ilk icraati Tayyip Erdoğan'ın Rusya ziyareti sırasında Rusya Doğrudan Yatırım Fonu

(RDIF) ile ortak yeni bir fon kurmak oldu. RDIF'in büyüklüğü, ortaklıkları ve portföyü göz önüne alındığında bu ilk icraatin daha çok Rusya ile iyi ilişkiler bağlamında sembolik bir anlam taşıdığı söylenebilir.

TVF'nin emtia geliri ya da tasarruf fazlasını değerlendiren ulusal varlık fonlarına benzer bir yapı olmadığı açık. Küresel 2008 krizi sonrası ulusal varlık fonları ve emeklilik fonlarının birikim-

lerini yüksek getirili alanlarda değerlendirmekte zorluk çektiği, getirilerin düştüğü bir dünyada düzenli, yüksek gelir yaratmayan varlıklardan bir fon kurmak da ayrıca tartışılmalı görünüyor. Ancak RDIF ile yapılan ortaklık ve TVF'ye ilişkin yapılan açıklamalar, kurulan yapının bir ulusal varlık fonundan ziyade "fonların fonu" olarak adlandırılan çerçeveye denk düştüğünü gösteriyor. Bu yapılar, girişim

sermayesi şirketlerini ve değişik riskli yatırımları fonlayan Dünya Bankası, Avrupa Yatırım Bankası gibi kuruluşların bünyesinde de altyapı finansmanından teknoloji-inovasyon projelerin finansmanına bir dizi alana yönelik özelleştirilmiş olarak kuruluyor. (Dünya Bankası bünyesinde Global Infrastructure Fund (Küresel Altyapı Fonu), Avrupa Yatırım Bankası bünyesinde ise değişik pek çok alana yönelik fon

Halkbank da fona geçti, sıra Vakıfbank'ta

Ziraat Bankası'nın ardından Halkbank da, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı kontrolündeki yüzde 51,1'lik hisse payı devredilerek Türkiye Varlık Fonu'na resmen devrildi. Vakıfbank'taki Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait yüzde 58'lik hissenin Hazine'ye devri gündemde. Bu devrin tamamlanmasının ardından Vakıfbank'ın da TVF'ye devri söz konusu olacak. Böylece Türkiye'de bankacılık kredilerinde yüzde 35 paya sahip olan kamu bankaları, TVF bünyesine geçmiş olacak. 2017 Ocak sonu itibarıyla toplam bankacılık kredi stoku 1,8 trilyon lira civarında bulunuyor. 2008 başında toplam bankacılık kredilerinin yüzde 23'ü kamu bankalarına aitken 2008-2009 krizinden itibaren kamu bankalarının toplam krediler içindeki payı düzenli bir şekilde artış gösterdi. Kamu bankaları yandaş sermaye gruplarının ve büyük altyapı projelerinin finansmanının yanı sıra özellikle son yıllarda "yakın takipteki krediler" olarak adlandırılan, aslında büyük bölümü batık kredilerin yeniden yapılandırılmasında da özel rol üstlendi.

ortaklıkları kuran European Investment Fund (Avrupa Yatırım Fonu) bulunuyor.)

Emperyalistler arası artan rekabet, küresel kriz sonrası çöken uluslararası finans sisteminin yeniden şekillenmesi gibi gelişmeler bu tür yeni enstrümanlara alan açıyor. Benzer girişimler Çin, Rusya, Güney Kore gibi Asya ülkeleri ve Körfez Ülkelerinde de görülüyor. Bu enstrümanlar geleneksel bankacılık sisteminin altyapı başta olmak üzere orta-uzun vadeli yatırımları finanse etmek konusunda isteksizliği, sermaye dolaşımının yavaşlaması gibi sonuçları aşmak üzere son birkaç yıldır yürütülen tartışmaların ürünü. Asya Altyapı Yatırım Bankası gibi oluşumlar da siyasi gerilimler kadar bir ekonomik alternatif arayışının sonucu.

TVF'nin ise bu kadar gelişkin bir stratejinin ürününden ziyade uluslararası yönelimlere uyarlanma, bu uyarlanma ile birlikte uluslararası ve ulusal sermayeye yeni sömürü olanakları sunma çabasının sonucu olduğunu söylemek daha doğru. Öte yandan AKP iktidarı, Türkiye ekonomisinin yapısal tıkanıklıklarına kamunun ekonomideki ağırlığını artırarak, altyapı ve sınıai üretimi dönüştürücü hamleler yaparak yanıt verme seçeneğine doğru sıkışıyor. Ancak AKP'nin "milli" söyleminin asla bir tür "kalkınmacılık" ya da "kamucu-

TÜRKİYE-RUSYA YATIRIM FONU: NEYE NİYET NEYE KISMET...

Tayyip Erdoğan'ın Rusya ziyareti sırasında Türkiye Varlık Fonu ile Rusya Doğrudan Yatırım Fonu arasında "Türkiye-Rusya Yatırım Fonu" kurmak üzere Mutabakat Anlaşması imzalandı. Konuyla ilgili yapılan açıklamada Türkiye-Rusya Yatırım Fonu'na her iki fonun 500'er milyon dolara kadar kaynak koyabileceği ve toplamda 1 milyar dolar büyüklüğünde bir fona ulaşılabileceği belirtildi. Rusya Doğrudan Yatırım Fonu'nun Çin, Kore, Vietnam, Hindistan, Suudi

Arabistan, Mısır, Körfez Ülkelerinden kamu yatırım ajansları ve değişik sektörlerden şirketlerle ortaklık anlaşmaları bulunuyor. Ancak hem söz konusu ortaklıklar hem de Fonun portföyü, Rusya'nın enerji kaynaklarına erişime yönelik yatırımların öne çıktığını gösteriyor. Rusya'da ekonomik sektörleri çeşitlendirmeye yönelik yatırımlar da bulunmakla birlikte söz konusu ortak fonların büyük bölümünün enerji yatırımlarından pay almaya yönelik girişimler olduğu görülüyor. Türkiye-

Rusya Yatırım Fonu'nun da Türkiye'ye yatırım çekerek değil, Rusya'ya yatırım aktararak ilerlemesi olası. Rusya'da ayrıca bir ulusal varlık fonu bulunuyor. Doğrudan Yatırım Fonu'nun arkasında hem bu ulusal varlık fonunun desteği hem de enerji yatırımlarının cazibesine rağmen portföy büyüklüğü 10 milyar dolar civarında. İşbirliğinin fikir babası ve arabulucusunun Rönesans İnşaat patronu Erman Ilıcak olduğu da belirtiliyor.

TVF kamu varlıklarını denetim dışına çıkarırken, rehin verme, devir gibi işlemlerle sermayenin yağmasını kolaylaştıracak ama bunların ötesinde AKP iktidarı, bu araçla yeni uluslararası finans mimarisine entegrasyonu sağlayacak. Halkın ana hissedarı olduğunu zannettiği varlıklar kısa sürede "yabancılaşacak". Sistem, kısa sürede Türkiye halkını, Türk devletinin küçük ortağı olmaktan da çıkaracak.

luk" anlamı taşımayacağı, "piyasacılığı"nın çok güçlü olduğu da akıldan çıkartılmamalı.

Emperyalist güçlerle sahte gerilimler, Türkiye burjuvazisi ile değişik düzlemlerdeki itiş-

kakışlar bir yana AKP iktidarı 2002'den bu yana çok kuvvetli bir "sermayeye hizmet" aracı oldu. TVF'yi de uluslararası sermayenin daha az riskli ve daha kârlı yatırım olanakları yarat-

mak üzere tasarlamaya çalıştığı bir sisteme uyarlanma beyanı olarak düşünmek daha yerindedir. TVF'nin yandaş sermayenin beslenmesi, artan ekonomik çöküş riskinin ek kaynak yaratarak ötelenmeye çalışılması, kamu varlıklarının yerli ve yabancı sermayenin talanına açılması gibi başlıkların hepsine yarayacağı söylenebilir. Ancak bu kadarı çok eksik kalır. TVF, bir yandan göz dikilen İşsizlik Sigorta Fonu, Bireysel Emeklilik Fonu gibi büyük kaynakları yutmaya devam ederken, diğer yandan Türkiye'yi yutulan kaynakların nerede, nasıl ve kime peşkeş çekileceğini takip etmenin imkansızlaştığı, anonim ve daha karmaşık sermaye ilişkilerinin hâkim olduğu bir yapıya taşıyabilir. ■

İneğin düşmanlığı faşistin dostluğundan iyidir!

Antalya portakalından ineklere sorular

ENVER
AYSEVER'LE
BOYUN
EGMEYEN
SORULAR

Türkiye Monşerlere bırakılmayacak kadar önemli bir ülke olduğunu anladığı gün, uz görülü düşünürlerin de yolu açıldı. Mehteran kuruldu, marşlar çalındı. Yeni Osmanlı yola düzüldü. Ve geldik bugüne...

Monşerler eliyle rezil edilmiş dış siyasetimizi kurtarmak için çağrı yapan, dünyayı bilen, uz görülü bir düşünür ihtiyacı vardı. Seksen yıllık cumhuriyetin tüm pislikleri halının altına süpürülmüş, gerçekler gözden kaçırılmıştı. Bir an önce mehter takımını kurmalı, marşı çalmaya başlamalı ve yola koyulmalıydı. Osmanlı vizyonu çağın uygun hale getirilmeli ve adına Neo-Osmanlılık denen öğretisi bir an evvel oluşmalıydı. Eh bu kişiyi uzakta arayacak hali yoktu ya Siyasal-İslamcıların, bağrından bulup çıkardılar Ahmet Davutoğlu'nu, namı diğer hocayı!

Başdanışman göreve hızlı koyuldu, adına "komşularla sıfır sorun politikası" denen ve dünyada eşi benzeri olmayan bir tarif yaptı. O günlerde işin sonunun "değerli yalnızlık" kadar varacağını kimsecikler tahmin edemezdi. Ne kadar liberal varsa şak şak etmek için kuyruktaydı.

Davutoğlu vizyonu RTE'yi Ortadoğu lideri, İslam halifesi yapacaktı. Bu güzel rüyayı hemen görmeye başlayan sultan, aldı yanına Davutoğlu'nu dışişleri bakanı yaptı. İlk hedef Şam'da namaz kılmak olmalıydı. Eğer Şii, Nusayri cephesi çökerse iş kolay olacaktı... Öyleydi de evdeki hesap çarşıya uymadı... Annan Planı içeride pazarlandı,

Rumlardan geri döndü. Ermenistan'la futbol maçını birlikte izleyecek dek kankaydık, en son memleketimize sığınmış garibanları kapının önüne koymakla tehdit ettik. Mısır'da Mursi'nin can dostu olarak çıktık, en hararetli Rabiacıydık, babalar gibi darbe oldu Suudiler dahil yeni Osmanlıcılar sattı. Irak'ta ABD'nin getirdiği barışa ortak olacaktık, bir baktık ki bir adım daha atarsak savaş sebebi sayıyor komşunun merkezi hükümeti. Ruslarla gırtlak gırtlığa geldik, 15 Temmuz gecesinin eniştesi Putin çıkınca tornistan yaptık. "Kardeşim Esad" önce "Esad" oldu, şimdi yeniden bir yol bulup kardeş olmaya çalışmakla meşgulüz. Bu sırada

Davutoğlu çoktan tarih oldu, o ayrı hikaye...

Bir de yalandan kabadayılık masalı vardı "One Minute" diyerek iç pazara oynamalar. Tuttu mu, evet. Nereye dek, İHH'yi dızdımlak ortada bırakıp, İsrail'le can ciğer kuzu sarması olana dek... Eh şimdi de sırada fethedilmeyi bekleyen bir Avrupa var. Hazır halk oylaması da kapıdayken, şöyle fiyakalı bir kampanya yapmanın zamanı! İşimiz şeytanın avukatlığı ya, al başına belayı, soralım...

1 İnsan "Bayram değil seyran değil eniştem beni niye öptü?" misali bu Avrupa köpürmesi karşısında küçük dilini yutuyor. Hiçbir diplomatik kural, görgüye dayanmayan bu dil ve uygulamayı AKP'den açıklayacak bir kul var mı? Varsa eğer bunu kendi medyasında değil de, tarafsız gazetecilerin de olduğu bir ortamda yapma cesareti gösterebilir mi?

2 "Evet" oylarının pek de umut vadeden bir gelişim göstermediğini fark eden AKP kadroları, geleneksel düşman yaratma yoluna gitti. Acaba bu gerilim ortaya çıksın diye mi Alman vatan-daşı olan Deniz Yücel tutuklandı? Büyük ve kötücül bir kurgunun başlangıcı mıydı bu?

3 Yurt dışında miting, toplantı tertipleme koşulları belli olduğu halde ve üstelik Hollanda'da seçim sürecine girilmişken, AKP neden ısrarla diplomatik gerilimi arttırdı? Yurt dışında yaşayan Türkleri bu yolla tahrik ederek, tabanını sıklaştırmayı mı düşündü? Eğer böyleyse bile, bundan böyle artacak ırkçı saldırılarla oradaki vatandaşlarımızı riske atmadı mı? Başlarına gelecek herhangi bir sorunda sorumlu AKP değil midir?

4 Hollanda'da ve diğer AB ülkelerinde yaşayan Türkler milliyetçi duyguya anayasa değişikliğine "evet" derken, e hadi kalkın gelin, yurdunuzda yaşayın diye çağrı yaptığımızda neden "hayır" demekteler? Acaba Türkiye'yi uzaktan sevmek aşkların en güzeli mi? Gelmedikleri bir

ülkenin kaderinde, üstelik eksik bilgiyle kanaat bildirme hakkını kendilerinde buluyorlar mı? Buluyorlarsa, biraz daha okuryazar olmaları gerekmez mi?

5 Aile bakanı Hollanda kapılarına dayandığında kendine yapılan uygulamaları faşistlik olarak nitelemiş. Acaba aile bakanı faşizm nedir biliyor mu? Şu an ülkesinde F Tipi hücrelerde yatanların başına gelenlerden haberi var mı? KHK ile işinden olan, hiçbir gerekçe öne sürülmeden açlığa mahkûm edilen insanlara yönelik yapılan uygulama nedir acaba?

6 Aile bakanı "Hollanda'da adeta OHAL var" demiş. Bizim ülkemizde yaşanan sanal değil harbi ohal değil mi? Acaba biz mi kötü niyetliyiz, esasen bu söylemle halkımızın çektiklerini mi dile getirmek istemiştir? Yok, eğer aksi söz konusuysa Türk halkıyla dalga mı geçmektedir ya da aşağılamakta mıdır? Halkı aşağılamak ya da alay etmek suç değil midir? Yarılanması gerekmez mi?

7 Aile bakanı "Eğer cumhurbaşkanımız dön demese şehit olana dek orada kalacaktım" demiş. Durup dururken dini bir kavram olan şehitlik, uyduruk bir diplomasi kriziyle edinilir mi? Örneğin bu konuyu diyanete ya da Cübbeli Ahmet'e danışmış mıdır? Eğer emin olmadan şehit olursa bir niyazi vaziyeti doğmaz mı? Yazık değil mi daha yapacak çok işi yok mu bakanın?

8 Ülkemizde portakal bıçaklayarak tepki gösteren gençlerimiz, öldürdükleri portakalların Antalyalı olduğunu bilmezler mi? Böylece Hollanda'ya boyunun ölçüsünü vereceğiz diye yüzde yüz yerli ve milli portakallara kıydıklarının farkındalar mı?

9 Hollanda'dan gelen ineğini keserek milliyetçi intikam almaya kalkan akli evvel-

ler, acaba ineğin hangi millete ait olduğunu bilip bilmediğini araştırmışlar mıdır? Yıllardır bizimle yaşayan inek, kendini Türk ineği olarak hissediyorsa, durup dururken bir cinayet işlemiş olmayacaklar mı?

10 Bilim insanları inek ve portakaldan hırsı çıkarmaya çalışan yurttaşlarımızın beyin yapısını incelemeye değer bulmazlar mı? Dünyada benzeri olmayan bu beyinler üzerine yapılacak araştırmalar insanlık için büyük katkı olmaz mı? Faşizm ile kıt akıllık arasındaki bağa dair önemli veriler elde edilmez mi?

11 Siyaset biliminde portakal hançerlemek, inek kesmek türü eylemlere ne ad verilmektedir? Bu tür eylemlerin, eyleme muhatap olan ülkelerde bir karşılığı var mıdır? Diploması dilinde bu tür eylemlere ne ad verilir?

12 Düne dek AKP ile memleketteki vesayet sorununu çözüp, AB kapılarını araladığını sanan "yetmez ama evet"çi liberaller acaba kıçlarına kına yakmışlar mıdır? Birakın vizesiz dolaşım hakkını, vizeyle bile AB ülkelerine giremeyecek olan bu ülkenin uygar insanlarından özür dilemeyi düşünürler mi? Bu son süreçle birlikte iyice Ortadoğu bataklığına saplanan ülkemizin gelecek dış siyaseti hakkında ne gibi cin fikirleri bulunmaktadırlar? Yoksa susmayı akıl edecekler midir artık?

13 Şimdi en önde sallayıp duran siyasiler, yarın RTE geleneksel tutum değişikliğini yaptığında, ne gibi bir tavır alacaklarını şimdiden belirlemişler midir? Malum AKP tabanı unutmak istese bile, tarih unutmuyor, yarın mahcup olacaklarını bile bile kabadayılık yapmaya devam edecekler midir?

14 Ana muhalefet bu olan bitenler karşısında neden geleneksel, duyarlı eski dış politikayı anımsamaz da, bu karşılıklı milliyetçilik kayığına biner? Memleket sevdasının, çıkarlarının geriliminde değil de dostlukta olduğunu bilmezler mi? Milliyetçiliklerin birbirini besleyeceğini, ekilen kin tohumlarının siyasetçilerin oy avcılığı olduğunu anlamazlar mı? Hakiki dinci, milliyetçi varken sahtesine kimsenin kulak vermeyeceğini bilmezler mi?

Şimdi mehteran ve muhtarin ve memurin ile Hollanda kapılarına dayandığımız sıralarda, "Antalya portakalına nasıl kıydınız?" diye sorsak çok mu ileri gitmiş oluruz?

15 AKP Türkiye'deki Hollanda firmalarına bir yaptırım uygulamayı düşünür mü? Eğer böyle bir niyeti varsa neyi beklemektedir? İktisadi kriz içinde kıvranan siyasal iktidar, eğer hakiki, anti-emperyalist bir kabadayılık yapacaksa bunu beklemek hakkımız değil mi?

16 Bir çift söz de Hollanda faşistine! Dünyanın tüm faşistlerinin aynı bok olduğunu bilmediğimizi mi sanıyorsunuz? Karşınızda her türlü zulümle başa çıkmış ve dünya halklarının kardeşliğine inanan milyonlarca Anadolu insanı var, onları ucuz, irinli dilinizle sindirebileceğinizi mi sanıyorsunuz? Sizin de kendi halkınızın tamamını temsil etmediğinizi Hollandalı devrimci insanlardan izliyoruz. Devrimcilerin kardeş olduğunuz hâlâ anlamadınız mı, bu kadar mı ahmaksınız? ■

Uluslararası bilimsel skandalın hesaplaşması Türk mahkemesinde

Bilim şarlatanlık kaldırmaz

İcat ettiği bir yazılımla genetik verilerden yola çıkarak toplumların kökeni olan "köyleri" bulduğunu iddia eden Eran Erhaik'in yolu bir dönem MHP'de Bahçeli'ye rakip olarak çıkan, ardından ayrılarak Muhafazakâr Yükseliş Partisi'ni kuran Ahmet Reyiz Yılmaz ile keşşti. Yılmaz, İsrail'de inşaat yapan bir işadami. Yahudiler ile Türklerin akraba olduğunu savunuyor. Haliyle Elhaik'in teorisi Yılmaz için pek elverişliydi.

■ BARIŞ TERKOĞLU

Yazın tarihinde "Sokal vakası" olarak biliniyor... Solcu Fizikçi Alan Sokal, postmodern kültürel araştırmalar alanında yayın yapan Social Text dergisine "Aşılın Sınırlar: Kuantum Kütleçekiminin Dönüşümsel Bir Betimlemesine Doğru" başlıklı bir makale gönderdi. Makale, postmodern yazına son derece hâkim göndermelerde bulunurken, jargonun önde gelen isimlerinden de bolca alıntı içeriyordu. Ancak bu makalenin bir özelliği daha vardı. Sokal'ın da altını çizdiği gibi "saçma"ydı. Hiçbir gerçekliği olmayan, anlamsız fikirleri bir soslu makale haline

getirip "saygın" bir dergiye göndermiş ve dergi de bunu basmıştı. Yazdığı makalede aydınlanma eleştirisi yapması yetmişti. Fiziksel gerçekliğin dilsel bir oluşum olduğu gibi "yok artık" dedirten fikirleri postmodern alıntılara dayandırması makaleyi sözde "bilimsel" kılmıştı.

Sokal, dergide yayımlanan ve çok da beğenilen makalesinin aslında uydurmadan ibaret olduğunu açıklayınca fırtınalar koptu. Haliyle "bilimsel" etiketli dergiler, makaleler, hiç kimsenin anlamadığı ancak anlıyormuş gibi yaptığı "derin" postmodern fikirlerin ciddiyeti sorgulanır oldu. Yıllarca Jacques Lacan,

Julia Kristeva, Jacques Derrida, Jean Baudrillard, Gilles Deleuze gibi yazarları okuyup da "inanmıyorum ama bir güç var" diyenler "aptal değilmişim" dedi. Zira söz konusu yazın, derin olduğundan değil saçma olduğundan anlaşılıyordu. Sokal, söz konusu makalesinin etkisini Jean Bricmont'la birlikte yazdığı ve Türkçede de "Son Moda Saçmalar" adıyla yayımlanan kitabıyla tamamladı.

"Sokal vakası" kadar duyulmasa da bilim dünyasından bir başka skandal vaka hikayemizin konusu...

İŞE KÖKEN HİKAYELERİ İLE BAŞLADI

Bu kez Sokal'ın yerinde bir başka bilim insanı var. Her şey Ostrava Üniversite-si'nde doktora yapan ve insan evrimsel genetiği üzerine çalışan Ezgi Altınışık'ın bir bilim sahtekârlığını konu alan makalesini haber yapma-

mızla başladı.

Hikayenin baş aktörü Eran Elhaik isimli bir araştırmacıydı. Aşkenazi Yahudileri'nin Hazarlar'dan ayrılan bir kol olduğunu ispatlamak için çıktığı yolda "Coğrafi Nüfus Yapısı", kısaca "GPS" adlı bir yazılım üretmişti. Söz konusu yazılım genetik verilerden yola çıkarak toplumların kökeni olan "köyleri" bulduğunu iddia ediyordu. Tabii ki genetiğe dayanarak toplumlar arasındaki akrabalık ilişkileri incelenebiliyordu. Ancak bir kişinin ya da toplumun kökeni olan köye kadar olan ulaşmak şaşırıcı bir işti.

Elhaik'in GPS yazılımını anlattığı makale Nature Communications isimli bir bilim dergisinde yayımlandı. Ardından Aşkenaz Yahudileriyle ilgili hipotezini GPS yazılımıyla ispatlama yoluna gitti. Yayımladığı ikinci makalede Aşkenaz Yahudileri'nin kullandığı Yidiş dilinin aslında Slav kökenli olduğunu da iddia etti. Elhaik'in çalışmaları haliyle hem genetikçilerin hem de dilbilimcilerin merceğine girmiş oldu. Bir grup genetikçi ve dilbilimci Elhaik'in araştırmalarının saçmalığını anlatmak

BİR TUHAF İŞADAMI HİKAYESİ

Başlı başına inceleme konusu olan Ahmet Reyiz Yılmaz, İsrail'de inşaat işiyle uğraşan bir Karadenizli müteahhitten ibaret değil.

İşte best of Ahmet Reyiz Yılmaz:

- 20'li yaşlarının başında Türkiye'de küçük bir müteahhit iken İsrail'e giden ve kısa sürede İsrail inşaat sektöründe büyüyen Yılmaz, bu seyahat için "Rabbin ilk dokunuşu" diyor.
- Yılmaz'ın şirketi, İsrail Savunma Bakanlığı ve İsrail Hava Kuvvetleri binalarının da yapımında görev yaptı.
- Aşırı milliyetçi Yılmaz, İsrail'i korumak için Gazze'ye asker gönderilmesini savunuyor.
- "Erdoğan'ın dini Bahçeli'nin milliyeti sorgulanmadan bu sıkıntılar düzelmez" en sık kullandığı söylem.
- Resmi sitesinde dedesinin kellesine

Lenin'in ödül koyduğunu anlatıyor.

- İsrail'de yaşayabilmesini kendi kurduğu sitede "Atam İbrahim'in dili" dediği İbranceyi anadili gibi bilmesine bağlıyor.
- Yılmaz'ın şirketi, Türkiye'den götürülüp pasaport ve telefonlarına el konan ve insanlık dışı koşullarda parası ödenmeden çalıştırılan işçiler nedeniyle "köle ticareti" ile suçlanıyor.
- Yahudi-Türk ortak kökenine "Hz. Musa da Alevi soyundan gelen bir Türkmen'di. Zira Musa asla Arap ırkından değildi" sözleriyle vurgu yapıyor.
- Cumhurbaşkanı Erdoğan'a "Bir İbrahim Kavgası Türk İslam Davası" eserini imzaladığını anlatıyor.
- İlginçtir, Yılmaz siyasete MHP'de değil "merkez sol"da başlıyor. İsmail Cem'in Yeni Türkiye Partisi'nden 2002 yılında vekil adayı olarak karışımıza çıkıyor.

Ahmet Reyiz Yılmaz

Eran Edhaik

için kolları sıvadı. Aynı dergide Elhaik'in hipotezinin ve kullandığı yöntemin yanlışlığı üzerine bir de makale yayımlandı.

TEORİNİN ALTINDAN ÇIKAN İLİŞKİLER

Elhaik'in ve birlikte çalıştıkları arkadaşlarının teorilerinin üzerine gidilmesi bir dizi bağlantıyı da ortaya çıkardı. Söz konusu isimler için mesele sadece bilimsel idealizm değildi. Bu işten para kazanıyorlardı. Kişilerin para karşılığı kökenlerini bulmak için çalışan şirketlerle bağlantılıydılar. Bilim dergilerindeki teorileri, aynı zamanda kendi kişisel işlerinin tanıtımına yarıyordu. Üstelik uydurma teorilerine böylece bilimsel perde kurulmuş oluyordu.

Söz konusu şirketler beklediği gibi Elhaik'in GPS yöntemini kullanıyordu. Bu durum bilim insanları için Elhaik'in ürettiği yazılımın test edilmesine de imkân sağladı. Kendi genetik verilerini söz konusu şirketlere göndererek gelen sonuçları bilimsel verilerle karşılaştırdılar. Sonuç tam anlamıyla felaketti. Kiminin kökeni olan köyü tespit etmek bir yana ancak ait olduğu kıtayı söylüyordu. Kimi için çıkan sonucun gerçekle hiçbir alakası yoktu. Bazıları için kökenin okyanusta suyun içinde bir yer dahi olduğu görülüyordu.

Teorinin adım adım çöküşünde Andrew Millard isimli bilim insanı bir hamle daha yaptı. Elhaik'in tartışmayı başlatan makalesindeki kodlarla verdiği formülleri karşılaştırdı. Birbirlerini tutmuyorlardı. Veriler üzerinde manipülasyon yapılmıştı. Kısacası bilim insanları teo-

Burası Türkiye, tabii ki gökten üç elma düşmedi! Ahmet Reyiz Yılmaz ile Eran Edhaik ilişkisini yazan Ezgi Altınışık ve Altınışık'ın yazdığı hikayeyi haber yapan Odatv Ahmet Reyiz Yılmaz tarafından dava edildi. Ankara 6. Sulh Ceza Hâkimliği ise Altınışık'ın makalesini ve Odatv'nin haberini yasakladı. Oysa Odatv daha önce Yılmaz'ın "köle ticareti" yaptığını dahi yazmış, dava edilmemişti. E şairin dediği gibi: 'Reyiz'imiz zekidir her lafı kaldırmaz!

rinin üzerine giderek uydurma olduğunu ortaya çıkardılar.

DERGİDE NASIL YAYIMLANDI?

Peki, nasıl oluyordu da böyle uyduruk bir çalışma bilimsel süzgeci olduğunu söyleyen "ciddi" bir dergide yer buluyordu?

Elhaik'in Aşkenazlarla ilgili çalışmasını yayımladığı derginin editörlerinden Dan Graur, Eran Elhaik'in doktora danışmanıydı. Kısacası ortada bizim tanıdık olduğumuz bir ahbap-çavuş ilişkisi vardı. 2014'te GPS yönteminin tanıtıldığı makalenin yazarlarından biri eleştiriler üzerine derginin hakemlerinin kendilerine yaptıkları yorumların normalden daha hafif olduğunu itiraf etti. Pek tabii genetik köken araştırma şirketlerinin bağlantıları çok daha derinlere uzanıyordu. Makale yazarlarının çoğu çeşitli şirketlerle bağlantılıydı ve bu bağlantılarını makalede deklare etmemişlerdi. Dergi, bu konuda bir düzeltme yayımlamak zorunda kaldı.

KONU TÜRKİYE'YE NASIL BAĞLANDI?

Konumuza geri dönersek, bilim insanı Ezgi Altınışık işte bu süreci ayrıntılarıyla anlatan bir

yazı kaleme aldı.

Yalnız Altınışık'ın makalesi, bu bilimsel skandalın bir ayağının Türkiye'ye uzandığını gösteriyordu.

Hem de siyasetin orta yerine...

Zira Elhaik'in Türkiye'den ilginç bir isimle yakınlığı dikkat çekiyordu. Bir dönem MHP'de Bahçeli'ye rakip olarak çıkan, ardından ayrılarak Muhafazakâr Yükseliş Partisi'ni kuran Ahmet Reyiz Yılmaz, Elhaik'le zaman zaman paslaşıyordu. Öyle ki Elhaik, Eşkenaz Yahudileri ile ilgili makalesinde (öyle olmadığı halde) "doktor" unvanıyla andığı Yılmaz'a teşekkür dahi etmişti.

Elhaik'le Yılmaz'ı yakınlılaştıran asıl mesele ise "teorik"ti. Zira Yılmaz, MHP'nin başına oynayan bir siyasetçi olmaktan ziyade İsrail'de inşaat yapan bir işadamı olarak biliniyordu. Yahudiler ile Türklerin akraba olduğunu savunan Yılmaz, kendisini İsrail'de "Yüreği Türk ve Müslüman olan, fakat meselelere Yahudi gözüyle bakabilen bir adam oldum" diye tanıtıyordu. Haliyle Elhaik'in teorisi Yılmaz için aklıyla yüreğini buluşturmak için bir vesileydi. Elhaik'in makalelerini sosyal medya hesabından Yılmaz'a haber vermesi boşuna değildi. Belki

MAHKEME ÖNÜNDE BİR BİLİM İNSANI

Genlerin, bilimsel makalelerin, köken araştırmalarının konuşulacağı bu davada acaba Ezgi Altınışık kendisini nasıl savunacak?

Savunmasını bizim için şöyle özetledi: "Aslında ilk etapta kendimi nasıl savunacağımı çok kestiremedim, çünkü ortada işlediğim bir suç yoktu! Zaten dava dilekçesi okunduğunda içinin ne kadar boş olduğu anlaşılıyor. İnternette yer alan bir habere akşam eğlencesi demenin neresi suç olabilir? İnternette yıllardır yer alan haberleri kaynak göstererek yazmanın neresi suç olabilir? İnsanlar bilimci olmak isteyebilir, bilim üretebilirler. Ama bunun bir şartı var: Bilimin kurallarıyla oynayacaksınız. Onun dışına çıkarsanız, hata yapmış olursunuz. Eğer bir hata yaptıysanız eleştirilmeyi göze almalısınız. Biz de savunmada bu kuralları hatırlattık, önüne gelenin doktor unvanı kullanıp, sonra fark edilince yanlışlık olmuş diyemeyeceğini belirttik.

Ortada hem bilim etiğinin ayaklar altına alınması durumu, hem insani açıdan asla kabul edilemeyecek iddialar varken, bir de siyasetçiyse elbette eleştirileceksiniz. Uluslararası sözleşmeler ve AİHM kararları bu anlamda çok net, yazının ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerekiyor. Ancak şunu görmek lazım: Ülkede hukuk resmen yazan-çizen insanlara karşı aba altından gösterilen sopa haline geldi. Cumhurbaşkanı hakaret davalarındaki tutuklamalardan bu durum anlaşılabilir, mesele iyice sulandırılmış durumda. Bu sayede yazanların-çizenlerin otosansür geliştirmesi öngörülüyor herhalde ama nereye kadar? Kimin yanlış yaptığını, hatalı olduğunu söylesek dava ile tehdit ediliyoruz. Hukuk birilerinin açıklarını kapatmak için değil, adaleti sağlamak için var."

de Yılmaz aradığı kökleri Elhaik sayesinde bulmuştu.

İşte Ezgi Altınışık'ın yazdığı bilimsel skandal hikayesi böylece gelip Yılmaz'a bağlandı.

MAKALE YASAKLANDI

Burası Türkiye, tabii ki gökten üç elma düşmedi! Ahmet Reyiz Yılmaz, Altınışık'ı ve Altınışık'ın yazdığı hikâyeyi haber yapan Odatv'yi dava etti. Ankara 6. Sulh Ceza Hâkimliği ise Altınışık'ın makalesini ve Odatv'nin haberini yasakladı.

Oysa daha önce Yılmaz'ın "köle ticareti" yaptığını dahi yazmış, dava edilmemiştik. Ancak bir bilim skandalına adının karışması Yılmaz'ı oldukça rahatsız etti ki mahkemeye koştu.

E şairin dediği gibi: "Reyiz'imiz zekidir her lafı kaldırmaz! ■"

Direncin simgesi komünist kadınlar - 2

Sabiha Sertel: Kalemiyle faşizmin kabusu olmuş bir kadın

Nazilerin propaganda bakanı Goebbels onun için "Eğer bir gün elime geçerse dilini keseceğim" demişti. Sabiha Sertel, ırkçılığa, gericiliğe ve faşizme yazdıklarıyla kafa tutarken, boyun eğmeyen bir aydın kadın olarak tarihe geçti.

■ SERPİL GÜVENÇ

Babiali'nin "en cesur" kalemlerinden birisi de Sabiha Sertel'di. 1915'te Zekeriya Sertel'le evlenen ve milli mücadele yıllarında Halide Edip'e gizli kuryelik yapan Sertel 1919'da burslu olarak ABD'nin Columbia Üniversitesi'ne gider. Eğitimi sırasında Marksizmin kurucu babalarından Engels'in yapıtlarıyla tanışır. A. Bebel'in "Kadın ve Sosyalizm"i'ni okur. Kendi anlatımıyla ufku değişir, kafası altüst olur ve cins bilincinin yanında sınıf bilincinin de olduğunu farkederek. Artık geri dönüş yoktur. Marx, Engels ve diğer sosyalist yazarların yapıtlarını su gibi okunur. ABD'deki Türk ve Kürt işçileri-

nin çalışma koşullarını mercek altına alan Sertel onların örgütlenmesine de yardımcı olur. Bu arada da Milli Kurtuluş savaşı için 50 bin dolar para toplar işçilerden. Türkiye'ye dönüştüğü Hilal-i Ahmer Cemiyeti'nden aldığı iş teklifini istemeyerek de olsa kabullenir ama yazdığı rapor Mustafa Kemal'in eşi tarafından uygun görülme-

rek reddedilir. Bakışı fazla sosyalist bulunmuştur. Zekeriya Sertel'in de işinden istifası ile Ankara'ya yerleşen çift gazetecilikte karar kılarlar. İlk yayınları, çok sevilen ve yedi yıl yayınlanan Resimli Ay dergisidir. Nâzım Hikmet, Suat Derviş gibi önemli isimlerin de yer aldığı, edebiyat dergisi olmanın yanı sıra toplumsal sorunları da gündemine alan bu dergideki yazıları ve Cumhuriyet'teki köşesindeki yorumları nedeniyle birçok kez kovuşturulur. Sabahattin

Ali'nin anlamıyla "emperyalizme karşı savaşan ve demokrasiyi savunan" Resimli Ay, siyasi ve maddi sıkıntılar nedeniyle 1930'da son kez yayınlanır. Sabiha Sertel kendini Marksist eserlerin çevirisine verir. Neler çevirmez ki... Kautsky'nin "Sınıf Kavgası", Adoratski'nin "Diyalektik Materyalizm"i, 1936 SSCB Anayasası, Lenin'in "Harp ve Sosyalizm"i, Bebel'in "Kadın ve Sosyalizm"i ... Bu arada Yunus Nadi ve eşi Zekeriya Sertel'in çıkardıkları "Hayat Ansiklopedisi"nde de yazılar yazar ve geceleri Marksist eserleri çevirmeye devam eder.

Sertel'ler karşı karşıya oldukları tehditler ve engellemeler yüzünden 1950 Mart'ında Paris'e geçti. İzleyen yıllarda düşünmeye ve yazmaya hiç ara vermeyen Sabiha Sertel TKP'nin yayını olan Bizim Radyo'da da Başredaktör olarak görev yaptı.

VE TAN...

Halil Lütfi ve Zekeriya Sertel'in basın yaşamına soktukları Tan gazetesinde, bir kez daha yazarlığa dönme şansını yakalayan Sabiha Sertel 1945 yılında gazete kapanana dek bu gazetede yazar. Suat Derviş'in SSCB'ye gittiği yıllarda o da Fransa ve ABD'ye giderek Tan'a yazılar yollar.

1940 yılına gelindiğinde, Sabiha Sertel'in Tan'da "Kundakçı", "Tevfik Fikret'i bir irticaa bayrak mı yapmak istiyorlar?" ve "Gençlik ve Fikret" yazılarıyla Tevfik Fikret'i savunduğu görülür. Ölümünden yirmi dört yıl sonra, ilerici düşünceleri

Resimli Ay dergisi: Nâzım Hikmet, Suat Derviş gibi önemli isimlerin de yer aldığı, edebiyat dergisi olmanın yanı sıra toplumsal sorunları da gündemine alan bu dergideki yazıları ve Cumhuriyet'teki köşesindeki yorumları nedeniyle Sabiha Sertel birçok kez kovuşturulmaya uğrar.

nedeniyle sağ görüşlü yazarlarını hedefi haline getirilen Tefvik Fikret için yazdığı bu yazılarla da yetinmez yazar ve "Tefvik Fikret - İdeolojisi ve Felsefesi" başlıklı, değerli ve kapsamlı bir kitap yayınlar.

Tan gazetesi, içerde ve dışarda, faşizme, ırkçılığa, emperyalizme, gericiğe karşı etkin bir ideolojik mücadele yürütmekte, mücadelenin bayraktarlığını ise Sabiha Sertel yapmaktadır. Tan, Nazi Almanyası'na karşı SSCB'nin verdiği mücadeleyi savunur. Goebbels'in "Eğer bir gün elime geçirirsem dilini keseceğim" mesajını gülerken karşılayan Sabiha Sertel, Turancılık ile başlayan ırkçı milliyetçiliği yerer, sosyalizmin ise bu tür milliyetçi görüşler karşısında anti-emperyalizm, tekel, savaş ve sömürge karşıtlığı; ırkçılığa, "unsurlar arasına kin, nefret ve ayrılıklar sokan gerici, şoven milliyetçiliğe" karşı olmakla tanımlanabileceğini söyler. Tan, adeta, CHP içindeki Saracoğlu taraftarlarının da savunageldiği ırkçı, milliyetçi-şoven görüşlere karşı bir kampanyanın adı haline gelmiştir. Durmadan askeri savcılık tarafından taciz edilen Sertel'in, yazı yazması Basın Yayın Genel Müdürlüğüne bir yıl süreyle yasaklanır.

4 Aralık 1945 günü Türkiye, tarihinin en büyük basın katliamlarından birisine sahne olacaktır. Hüseyin Cahit Yalçın'ın "Kalkın Ey ehli Vatan!" başlıklı yazısıyla işareti alan hükümet destekli, faşist bir genç guruhi, ellerinde baltalar, balyozlar ve kırmızı mürekkep şişeleriyle matbaaya girip ne buldularsa paramparça ederler. İşleri bittiğinde ise "Serteller nerede?" naralarıyla onları aramaya koyulurlar. Guruhun niyeti, Sertelleri çırlıçiplak soymak ve üstlerine kırmızı mürekkep döküp sokaklarda gezdirmektir. Karı koca saldırdan kıl payı kurtulurlar. Yine de baş eğmez Sabiha Sertel. Son yazısında "Gazetelerden değil, halktan korkunuz" diye seslenir iktidara. Ne var ki artık çevrilen son yapraktır bu.

5 Mart 1946'da bu kez "Görüşler" dergisinde yazdığı bir yazıdan dolayı tutuklanır. Mahkemeye çıkarılmadan dört ay Sultanahmet Kadın Cezaevinde tutulur. Üç yıl hapse mahkûm olursa da, karar Yargıtay tarafından bozulur.

SÜRGÜN YILLARI

Yaşamlarının tehlikede olduğu apaçık orta olan Serteller - geçici olduğunu düşündükleri

TAN MATBAASI YANGINI - Dönemin iktidarının sıklıkla canını sıkan, ilerici düşüncelere sayfalarını açarken, faşizme göz kırpan CHP'li siyasetçilere zor zamanlar yaşatmış bir yayındı Tan gazetesi. Sertel'ler bütün baskı ve zorluklara karşı gazeteyi boyun eğmeyen çizgisinde tuttular. Tan Matbaası, bir emirle harekete geçtiği açık olan bir grup tarafından basılıp yağmalandığında Aziz Nesin'in yazdığı şu hiciv yıllar sonra "bazı" yerleri sansürlenerek Erdoğan'ın bir konuşmasında kendisine yer bulmuştur. Erdoğan'ın CHP eleştirisi olarak değerlendirdiği metnin hangi bölümlerinden "hoşlanmadığını" okur kolaylıkla tahmin edecektir:

Ey Türk Faşisti!

Birinci vazifen, Türk matbaalarını yıkmak, makinelerini ısırmak, demirlerini dişleyip duvarlara saldırmaktır. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegane temeli, gazeteleri çamurlara serip üzerinde ağzın köpürünceye kadar tepinmektir. Bu temel, partinin hazinesidir. Bir gün nümayiş yapmak için emir alırsan, bütün polisleri yanı başında bulacaksın. Meydanlarda kitaplarını yaktığın namuslu insanlar, bütün dünyada eş i emsali görülmemiş şekilde iş kenceye tabi tutulabilir. Emniyet Müdürlüğümüzde dövülebilir. Demir Ahmet tarafından sövülebilir. Bütün malları mülkleri zaptedilmiş, matbaaları yıkılmış, gazeteleri kapatılmış, evleri tarumar edilmiş, çoluk çocuğu dağıtılmış, haneleri iş gal, kendileri perişan edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, Amerika'dan borç dahi alınabilir. Hatta bu borç alınan paralar, ziyafetlerde yenilebilir. Ey faşist yumurcıkları! İşte bu ahval ve şerait içinde dahi, bütün bu yapılanları kafi görmeden; vazifen matbaaları yıkmak, makineleri ısırmak, namuslu vatanperverleri parçalamaktır.

Muhtaş olduğun kazma, balta, Halk Partisi'nin ambarında mevcuttur.

1950 Mart'ında Paris'e giderler. Daha sonra Budapeşte, Moskova ve Bakü günleri başlar. Sabiha Sertel az sayıda da olsa yazılar yazar, TKP'nin çalışmalarına katılır ve Budapeşte radyosu Türkçe servisinde çalışır. Partinin yayını olan "Bizim Radyo"da başredaktörlük yapar ama kızı Yıldız Sertel'in deyimiyle,

çıkış balık gibidir". Yoğun ve hızlı üretim dönemi sona ermiş, hastalıklar başlamıştır. Bu yiğit kadının yaşamı 2 Eylül 1968'de noktalanır.

Türkiye egemen sınıflarının çıkarları uğruna, Cumhuriyet öncesi ve sonrasında, aralarında Suat Derviş ve Sabiha Sertel gibi devrimci kadınların da bulun-

verimli çağlarını cezaevlerinde veya yurt dışında geçirmeye zorlanıyorlar. Bir sürü iktidar yalakası yazar müsveddesinin ortalıkta gezdiği günümüzde, bu insanlık dışı durumun yaşanması, demokrasi ve sosyalizmin ekmek gibi, su gibi acil olduğunun açık göstergesi değil mi? ■

Çürümeye direnme tutanakları

Ülke çözülürken, edebiyat çürüyor

Nâzım Hikmet Kültür Merkezi'nin düzenlediği "Çürüme Edebiyatının Anatomisi" başlıklı Edebiyat Günleri, İzmir ve İstanbul'la başladı Aydın, Adana, Ankara ve Çanakkale'de yapılacak oturumlarla devam edecek.

Nâzım Hikmet Kültür Merkezi, edebiyat dünyasındaki çürüme kültürünün karşısına, ülkemiz tarihinin sol, sosyalist, aydınlanmacı damarının mirasını bugüne taşıyarak dikiliyor. Muhafif görünümlü yenilgi ve kaçış akımıyla hesaplaşıyor. Emrah Serbes, Murat Uyurkulak gibi yazarlardan, Ot, Kafa gibi dergilere, fantastik edebiyattan şiirin sokulduğu dar sokaklara kadar geniş bir yelpazede eleştirel yaklaşım geliştirilen etkinlik dizisinde, eleştirinin çöküş sürecine ilişkin değerlendirme de yer alıyor. Ele alınan isim, yapıt ve dergilerde, önceliğin, "sol ve muhalif"

görünümlü olanlara verilmesi, manifestoda, yenilgi psikolojisinin, yüzergezer kültürün, içine kapanmanın ve lümpenleşmenin, siyasal çıktılarını deşifre etmenin zorunluluğuyla açıklanıyor.

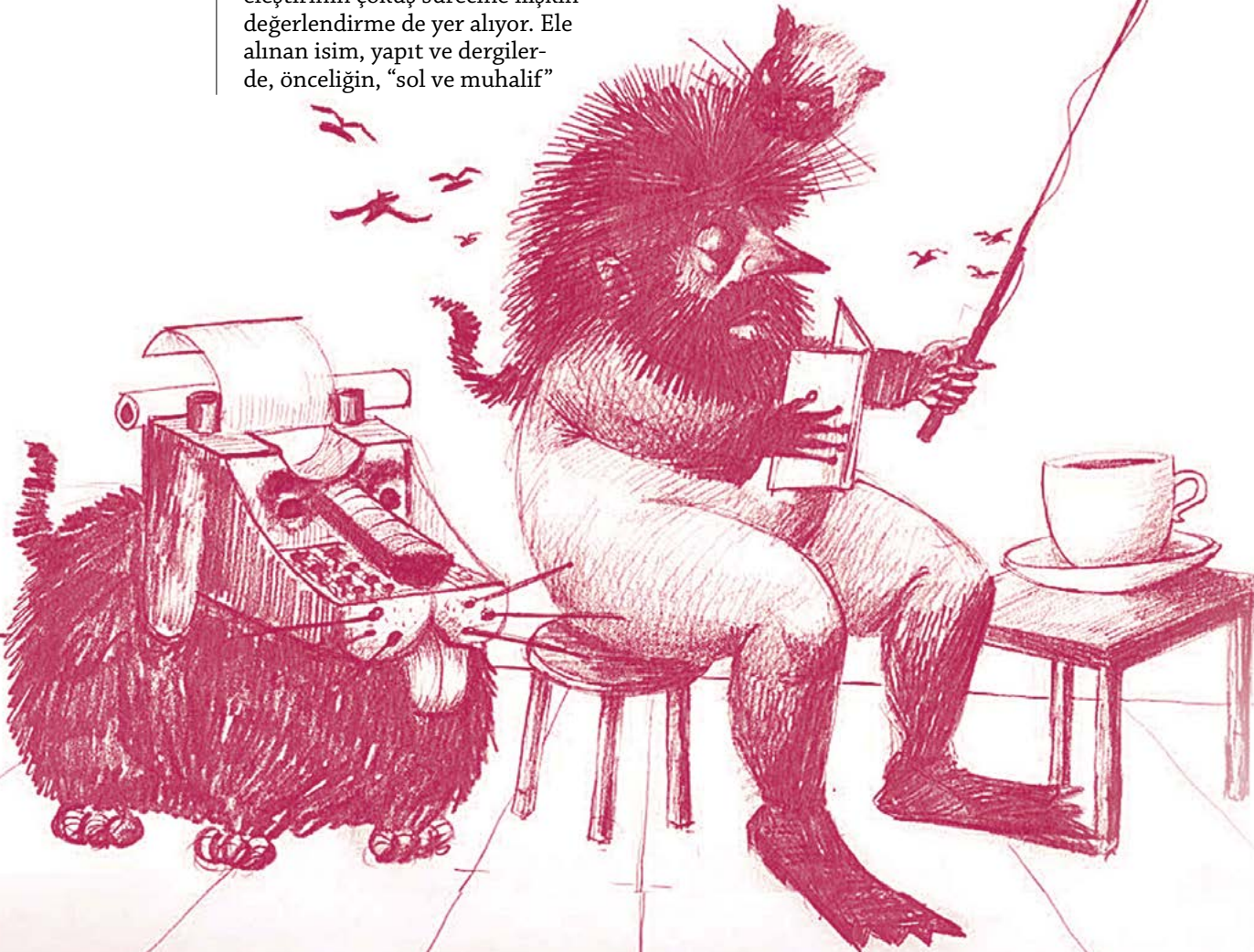
Etkinliklerde, bugünün konumlanışları kadar, bugüne nasıl geldiği üzerinde de duruluyor. Özellikle 1980 sonrasında, edebiyat alanında sol, sosyalist, aydınlanmacı damarın sahip olduğu hegemonik gücün gerilemeye başladığı, yerini liberal ya da "bir garip muhalif bulamacın" aldığı düşünsel ik-

lim değerlendiriliyor. Sosyalizm dalgasının geri çekilişi, Sovyetler Birliği başta olmak üzere çözülüşünden sonra yayılan umutsuzluğun, karamsarlığın ve kapitalizmin "kahrolası hâkimiyetinin kabullenilişi" olarak tanımlanan ve sınıf mücadelesinden, gelecek ideallerinden vazgeçişin sözcüsü olan bu garip "muhaliflik" biçiminin günümüz edebiyatındaki temsilcileriyle

NHKM'DEN EDEBİYAT GÜNLERİ: ÇÜRÜME EDEBİYATININ ANATOMİSİ

İlki 23-26 Şubat tarihlerinde İzmir Nâzım Hikmet Kültür Merkezi'nde (NHKM) düzenlenen "Çürüme Edebiyatının Anatomisi" başlıklı Edebiyat Günleri oturumları, 9-16 Mart aralığında da İstanbul NHKM'ye taşındı. 18 Mart'ta Aydın'da, 25-26 Mart'ta Adana'da yapılacak olan etkinlik dizisi, Nisan ayında Ankara ve Çanakkale'de sürecek.

Bir manifestoyla yola çıkan "Çürüme Edebiyatının Anatomisi" etkinlikleri, sadece birer söyleşi dizisi olarak planlanmadı. Manifestodan da anlaşıldığı kadarıyla, NHKM, sadece edebiyat alanında değil, bir bütün olarak sanat alanında mücadele cephesi açmayı hedefliyor. Edebiyatın ve sanatın sadece kendinde değerli bir şey olmayıp bir ideolojik ve siyasal duruşa tekabül ettiğinin altını çiziyor, günümüz edebiyatındaki hâkim ideolojik şekillenmeyi, yayılan kültürü ve yerleşilen siyasal konumu deşifre etmeye soyunuyor. Bu hesaplaşmanın sadece söz konusu edebiyat temalı oturumlarla sınırlı kalmayacağı, diğer sanat dalları için de benzer etkinliklerin planlanacağı ve mutlaka dosya yazılarıyla bir kaynak, deyim yerindeyse tutanak oluşturulacağı ifade ediliyor.

80'lerde pompalanan ideoloji 90 kuşağını tarihinden, ülkesinden, içinde yaşadığı kültürden kopardı. Bunu bir ilerleme, aşma olarak yutturanları boşverin. Varılan nokta köksüzleşme ve yüzeyselleşme. "Yeni Nesil Edebiyatçılar Ne Anlatıyor?" sorusunu yanıtlayan Metin Tülü bunun en ağır sonucunu da işaretliyor: Gerçeklikten kopuş.

tartışılıyor.

Oturumlarda, "Yeni Nesil Edebiyatçılar Ne Anlatıyor?" sorusunu ele alan NHKM İzmir yönetim kurulu üyesi Metin Tülü, örneklenen yazar kuşağının 90'larda ilk gençliklerini yaşadıklarını ve bu dönemin gençliğinin maruz kaldığı yoksunlaşmadan paylarını aldıkları saptamasından hareketle, bir çerçeve çiziyor. 80'lerde pompalanan ideolojinin, 90 kuşağını tarihinden, ülkesinden, içinde yaşadığı kültürden kopardığını, bunun bir ilerlemeye, aşmaya değil köksüzleşmeye ve yüzeyselleşmeye vardığı noktada da gerçeklik duygusunun yitirildiğini, insanın tarihten, toplumdan kopuk bir şekilde tanımlanmaya çalışıldığını ve doğal olarak yazarın ve okurun gerçeği anlamaktan uzaklaştığını, sonuçta da kaybedişlerin yüceltildiği bir aşamaya varıldığını örnekliyor. Metin Tülü, yeni bir edebiyatın neden bunun tam tersini yapması gerektiğini, toplum-ideoloji-siyaset ekseninde sınıfsal bir zemine oturarak anlatıyor.

Germiz yayın kurulu üyelerinden akademisyen Nevzat Evrim Önal, "Edebiyatta Lümpenleşme" başlıklı sunumunda, sermayenin ve gericiliğin iktidarı altında oluşan atmosferdeki nesnel durumun, insanı çevresiyile ilişkisizleştirdiği, ilişkisizleşmenin de lümpenleşmenin ilk adımı olduğu tezini temellendiriyor. Önal, lümpenleşen edebiyatın yaşama dair olumlu, ileri hiçbir örnek veremeyeceği saptamasını, tarihten bugüne örneklerle somutluyor, ayrıntıların gizlediği esas-

ları açığa döküyor.

sol Portal yazarı, gazeteci Ahmet Çınar, "Eleştirinin Çöküşü" başlıklı sunumunda, eleştiri mekanizmasının önemini ve bunun olmadığı bir edebiyat ortamında çürümenin kaçınılmazlığını ortaya koyuyor. Çınar, bugün eleştiri diye yazılanların ancak kitap tanıtımı olarak adlandırılabilirliğini ve bu haliyle, eleştiri denilen mekanizmanın reklam kampanyasının parçasına dönüştüğünü örnekliyor, eleştirinin bilimsel, estetik, etik, maddeci hiçbir normunun geçerli olmadığı ortamı sorguluyor.

İstanbul'daki son oturumda yazar Taylan Kara "Yeni Dergicilik ve Yeni Edebiyatın Soy Kütüğü" başlıklı sunumunda, son dönem piyasaya dökülen ve edebiyat titri taşıyan dergileri tartışmasının merkezine aldı. Kara hem dergilerin yayıncılık politikalarını hem de sahiplerinin sınıfsal, kültürel aidiyetlerini deşifre etti. Buna verilen can alıcı örneklerden biri: Ali Ağoğlu'nun medyadaki adamı olarak bilinen Candaş Tolga Işık'ın kurduğu Kafa dergisinin kapağına Nâzım Hikmet,

Yılmaz Güney gibi sol değerleri taşımasıydı. Kara, kapağa bir sol dokunulmaz, arka kapağa tartışılmaz bir şiir koyulursa, araya konulan her şeyin temize çekilebileceğini ifade etti. Kara sunumunu, hiçbir sistemin insanı düşüncede silahsızlandırmadan yenemeyeceğini belirtip, entelektüel silahlarınızı koruyun diyerek bitirdi.

Etkinliklerin İzmir ayağında, İstanbul'da yapılan ve diğer illerde yapılacak olan oturumlardan farklı olarak, beş başlık daha ele alındı. Yazar Hasip Akgül, "Sefaleti Görmezden Geldikçe Sefilleşen Sanat" başlıklı sunumunda, "yoksulluk" ile "sefillik" arasındaki sosyal ve ideolojik ayrımın analiziyle, bu kavramların siyasete yansımaları ve edebiyata etkileri konusunu işledi. NHKM İzmir Edebiyat Topluluğu, "Vasatın 'Entel' Gıdası: Dergiler" başlıklı oturumda, yeni nesil dergilerin solun değerlerini istismar edişini ve zihinsel karmaşayı sisteme nasıl kanalize ettiklerini değerlendirdi. Polisiye yazarı Suphi Varım "Polisiye ve Fantastik Neden Şimdi?" sorusunu, bu türlerin toplumsal bir fenomen olarak gerçeklikten kaçış ve birer aktör

Candaş Tolga Işık, Ali Ağoğlu'nun medyadaki adamı olarak biliniyor.

Onun kurduğu Kafa dergisi kapağına Nâzım Hikmet, Yılmaz Güney gibi sol değerleri taşıyor.

Yöntem bu: Kapağa bir sol dokunulmaz, arka kapağa tartışılmaz bir şiir koyuyorsunuz ve aradaki her şey temize çıkıyor. Taylan Kara, yeni dergiciliği bu simgesel durumu anlatarak tartışıyor.

Lümpenleşen edebiyat, yaşama dair olumlu, ileri hiçbir örnek veremez. Nevzat Evrim Önal etkinliklerde yaptığı sunumda bunu tarihten bugüne örneklerle somutluyor, ayrıntıların gizlediği esasları açığa döküyor.

olarak tarih sahnesinden çekilme eğilimiyle bağlantılandırarak yanıtladı. Şair Onur Akyıl, kurucularından olduğu bir akımın, içinde devinilen sosyal ve siyasal atmosferde bir duvar yazısına indirgenen şiire varışını, "#şiir-sokakta mı Tükeniyor?" başlıklı söyleşisinde irdeledi. İzmir'deki oturumlardan biri de, psikiyatır Tolga Binbay ile psikiyatır Endam Köybaşı'nın konuşmacı oldukları, sosyal medya üzerinde tüketim malzemesine dönüştürülmüş yazar ve yapıtların maruz kaldığı içeriksizleştirilme ve değersizleştirilme olgusunun işlendiği, "Şişirilmiş Benlik Çağında Sanal Âlem ve Edebiyat" başlıklı sunumdu.

Edebiyat etkinlikleri, İzmir ve İstanbul'da yoğun bir katılımıyla yapıldı. Sunumlar sonrası yapılan katkılar ve yöneltilen sorular da içeriği zenginleştirdi ve bir adım sonrasında yapılması gerekenlere işaret etti. Görüldüğü ilgi, NHKM'nin başlattığı bu mücadelenin karşılık bulduğunu, sermayenin ve gericiliğin yoğun kuşatması altındaki edebiyatın teslim alınamayacağını gösterdi.

Katılamayanlar için, tüm etkinliklerin video kaydının yapıldığını ve yakında paylaşılacağını da not olarak düşelim. ■

EDEBİYAT GÜNLERİ MANİFESTOSU'NDAN

"Çürüme Edebiyatının Anatomisi" başlıklı Edebiyat Günleri'nin yola çıkarken yayınladığı Manifesto'dan:

"... Yenilgi güzellmelerinin sistemle uyumsuzluk; var olanı kabullenmenin itiraz; değiştirme iradesinden yoksunlaşmanın gerçekçilik; insana ve topluma yabancılaşmanın birey oluş; lümpenleşmenin halkla temas; vazgeçiş davetlerinin kendi yolunu seçme; yaldızlı

kılıfların bir saf duruşu; akış yönünde sürüklenmenin aşkın bilinç; sınıf kavramından kopuşun vicdani duyarlılık olarak pazarlandığı bir illüzyonu kırma zamanıdır.

Edebiyat siyasettir, sosyolojidir, ideolojidir. Bu anlamda, söz konusu etkinlikler, bu alanlarda cereyan eden bir mücadelede, sosyalizm ve ülkemizin tarihsel birikiminin bu düzen içi pespayeliğe yanıtıdır."

ETKİNLİKLER SÜRÜYOR ADANA NHKM PROGRAMI

25 Mart Cumartesi, Saat 14:00

Edebiyatta Distopya
Nevzat Evrim Önal

25 Mart Cumartesi, Saat 16:30

Yeni Dergicilik ve Edebiyatın Soy Kütüğü
Taylan Kara

26 Mart Pazar, Saat 14:00

Yeni Nesil Edebiyatçılar Ne Anlatıyor
Metin Tülü

26 Mart Pazar, Saat 16:30

Polisiye ve Fantastik: Neden Şimdi?
Suphi Varım

Korkarım korkacağınız bir şey söyleyeceğim...

ÖRGÜTLENİN!

Kimimiz bürokrat kafesiyle kafa yaptı, kimimiz Hollanda niyetine Fransa Cumhurbaşkanı Hollande'ı tehdit eden AKtroll tayfasıyla. Portakal bıçaklayanları, Fransa bayraklarını yakanları da orantısız mizahımızla doğduklarına pişman ettik çok şükür. Peki elimizden başka bir şey gelmemesinin nedenleri üzerine düşündük mü?

■ HARUN KARANFİLCİ

Yine çok güldük. Yaşanan rezalet ciddiye alınır gibi değildi gerçekten. Ciddi ciddi ülkenin kaderini eline almış bir çeteydi bizi güldüren. Gülmekten ve dalga geçmekten başka bir şey yapamıyor oluşumuz üzerine düşündük mü peki?

Geçtiğimiz haftayı kaçak yollarla Hollanda'ya girmeye çalışan Bakanımız sayesinde oldukça hareketli geçirdik. Kimimiz düğün salonuna giden elti, kayınço, kaynana görünümlü bürokrat kafesiyle kafa yaptı, kimimiz Hollanda niyetine Fransa Cumhurbaşkanı Hollande'ı tehdit eden AKtroll tayfasıyla. Arada portakal bıçaklayan, Fransa bayraklarını yakanlar da oldu ama onları da orantısız mi-

zahımızla doğduklarına pişman ettik çok şükür.

ORANTISIZ MİZAH: ÖRGÜTSÜZLÜKLE ORANTILI

Orantısız mizah Gezi'den bu yana en büyük silahımız. Karşı-mıza ne çıkarsa çıksın, çekiyoruz mizah silahımızı, mevzuyu kalbinden vuruyoruz. Hep beraber çok eğleniyoruz bunu yaparken, bunca saçmalık içinde akıl sağlığımızı biraz da böyle koruyoruz belki. Hem zaten daha fazla ne yapabiliriz ki? Kafamızda o kadar şey var, hiç yoktan içimizde kalmassın bari değil mi? Kendimi de bunun dışında tutmuyorum, bir mevzu oluyor, pat yapıyorum espriyi sosyal medyadan konuya

müdahil oluveriyorum. Üstüne başka bir şey yapmama da gerek kalmıyor hani, şakayı yapıp like'ları retweet'leri topluyoruz ya. Herhalde 3-5 kişi de görüp ne kadar saçma bir sistemde yaşadığımızı anlıyordur, etkile-niyordur yazdıklarımızdan.

Bir de tüm bu mesaiyi yaparken yurt dışında gördüğümüz eylemlere çok özeniyoruz. Bir bakıyoruz Brezilya'da yolsuzluk üzerine yüzbinler sokağa çıkmış, Atina'da polis eylemcilerden kaçacak delik arıyor. "Vay be" diyoruz "Ne ülkeler var yahu" Evet öyle ülkeler var. Var çünkü örgütlüler. Her ne kadar Gezi'de örgütlülüğün gücünü tanımış, tatmış, sevmiş de olsak öcü gibi korkuyoruz örgütlenmekten. Yıllardır gericilerin, piyasacıların, faşistlerin baskısı altında ezilmiş örgütleri gördükçe korkuyoruz. Komünist örgütleri geçtim, geçmişte de bugün de en küçük mesleki örgütlenmeye dahi tahammülü olmadı iktidarların. Ama onların teveccühüyle yaşayamayız. Enerjimizi boşa harcayacak zaman yok, kazanmak istiyorsak örgütlenmeye cesaret etmeliyiz.

"ÖRGÜT MÜ? ÇOK BANAL"

Gezi'yi dolduranlar ağırlıklı olarak beyaz yakalıları. Gezi ruhunu çok sevdiler ancak ör-

gütlenmeyi çok banal buluyorlar. Özellikle plaza emekçileri kendilerini pek işçiden saymıyorlar. Ellerine bir kağıt kahve bardağı alıp AVM'de turlayınca, bir de ünvanında manager, director filan varsa bir kaç bin liraya global bir şirketin kölesi olmak pek koymuyor. Onun yerine şikayet etmek ancak değiştirmek için en ufak bir çaba göstermek, yarattığı konforlu alanlarda ahkam kesmek kolayına geliyor.

Belki zor olacak, belki yıllar sürecek ama değiştirmek istiyorsak örgütlenmekten başka yol yok. Sürekli şikayet ettiğimiz her şey aslında vasatın, gericiğin örgütlülüğü. Örgütlü bir yapıyı da sadece örgütlenerek yenebilirsiniz. Çok fazla örgüt dediğimin farkındayım ancak belki böyle böyle alışacağız. En küçük köy derneğinin bile örgütlülüğü varken ve yerel seçimden, genel seçime hepsinde lobi güçlerini kullanırlarken sen evinde oturup seçimden seçime grafik pastalarını izliyorsun. Elbette işimiz kolay olmayacak, kendi örgütlerini ördükçe örerlerken seni de ezdikçe ezecekler. Ama inan bana bunun başka bir yolu yok. Kendine en yakın hissettiğin yapıya gideceksin ve elini taşın altına koyarak mücadele edeceksin.

ÖRGÜTLENMEKTEN DEĞİL YALNIZ KALMAKTAN KORK

Eminim söylediklerimin hepsi eski kafa solcu söylemleri gibi geliyor bunları okuyan arkadaşlara. Ama şunu hatırlatmakta fayda var ki yarın yazdığımız basit bir sosyal medya içeriğinden dahi tutuklanmayacağımızın bir garantisi yok. Siz içerideyken dışarıda kim slogan atacak, hakkınızı kim savunacak? Eğer örgütsüzsünüz hiç kimse.

Ülkeye ya da kendine dair kazanımlarının ellerinden kayıp gidişini izlemek acı veriyor değil mi? O zaman yapacağın şey belli. Ya git gide evlerimize kapanıp dışarıdan gelen korna seslerini dinlemeye devam edeceğiz ya da gidip üyelik formumuzu dolduracağız.

Örgütlenmekten siz değil iktidarlar korksun.

ÖRGÜTLENİN! ■

Zamana karşı

■ ORHAN GÖKDEMİR

*“Sen öyle umarsız uyusan da bir köşede
İşte bu yüzden, sırf bu yüzden işte
Yaşamdan çok ölüme yakın olduğun için
Seni bu denli yıktıkları için
Yaşamımın gizini vereceğim sana”*

Lale Müldür

Ozan'a
Genç kayıpların arkasından umarsız dizeler
yazmaktır bazen acı...
Bütün genç kayıplarımıza.

Zamana karşı durmak bazen iyidir, kaçınılmazı bilsek bile. İnat, en soylu duygusu insanın.

Kim demiş değişim her zaman iyiye diye? Oysa hüzdür çoğu zaman giderken arkasında bıraktığı. Nereye bu akış hiç düşündünüz mü? İlerisi neresi, geri olan ne? Bir uçurum var belki ucunda.

Öyleyse zaman akma dur, biz burada iyiyiz, böyle kalalım.

Zamana aldırmandan yaşardı oysa atalarımız. O kadim nehrin kıyısında on bin yıllık bir ömür, düşünen çıkmadı aralarından, atalarından daha iyi yaşadığını. Ne nehir kirlendi, ne içinde yıkanan kuşlar. Ne akan zamana ağıt, ne yeniye duyulan özlem; kaydı tutulmamış asırlar boyunca

ca içi dışı bir, vardılar zamansızlığın huzuruna.

Diyelim ki, “Zaman akma dur, biz burada iyiyiz böyle kalalım.” Yıpranmışları onaralım, yıkılanı yapalım, karanlıkta kalanları güneşe çıkaralım. Ağıtlar yakalım bitmiş aşklara. Kederden sırlıklam olmaksansa, yine kaçıp bozulan aşkları düzeltmeyi iş edinmiş o Yunan tanrısına sığınalım.

Daha 41 yaşında şair bir kadın, göçüp gidiyor zamanın akışına kapılarak. Geride meyvesi acı “Ah’lar Ağacı”. Akan zamanın marifeti işte bu; bilmez daha acılardan şiirler devşirileceğini, Kalbiye’ye yeni kurabiyeler pişirileceğini...

O der ki bize:

*“Zaman zaman çok yalnızım
Kalbiye*

arsız sarmaşıklar gibi her sabah

*bıkmadan tırmanıyorum güneşin
tahta perdesine*

*mor çiçeklerle açılmak için
dünyaya.*

*güneş tozlar püskürtüyor koca
ağızdan*

*aslında hiçbir şey görülüyor
Kalbiye*

kalbim kocaman bir kelebektir

Kalbiye

*bir elmasın içinde unutulmuş
yıllar önce.*

*pembe bir merhemle doğardı
günler*

*saçlarımı çözerdim, taze elmalar
gibi soyardım bedenimi*

*bahar, simit, salatalık, midye
kokardı her yan*

dünya artık bir daha hiç

bir okul çıkışı gibi kokmayacak mı?”

Zaman akma dur, biz burada iyiyiz böyle kalalım. Yıpranmışları onaralım, yıkılanı yapalım, karanlıkta kalanları güneşe çıkaralım. Ağıtlar yakalım bitmiş aşklara.

ZAMAN AKMA DUR...

Yine bir kadın şair, daha yirmili yaşlarında. Ne kaldıysa “Ah’lar Ağacı”ndan payına, durdurmaya karar verdi akan zamanı. Tek satırlık bir not yazdı defterinin son sayfasına: “Hayatın neresinden dönülse kârdır.”

Akan zamanın marifeti işte bu; bilmez daha acılardan şiirler devşirileceğini, Kalbiye’ye yeni kurabiyeler pişirileceğini...

Didem Madak ve Nilgün Marmara; iki kadın, iki şair. Bize şiirler devşirdiler akan zamana dair.

O der ki bize:

“Sen öyle umarsız uyusan da bir köşede

İşte bu yüzden, sırf bu yüzden işte

*Yaşamdan çok ölüme yakın
olduğun için*

Seni bu denli yıktıkları için

Yaşamımın gizini vereceğim sana”

Desek ki gitme dur; gençsin, bilmezsin, ölüm durduramaz akışı. Gitme, kârın neresinden dönülse hayattır Nilgün!

Desek ki zaman akma dur, biz burada iyiyiz böyle kalalım. Yıpranmışları onaralım, yıkılanı yapalım, karanlıkta kalanları güneşe çıkaralım. Ağıtlar yakalım bitmiş aşklara.

“Sana gitme demeyeceğim.

Üşüyorsun ceketimi al.

Günün en güzel saatleri bunlar.

Yanımda kal.

Sana gitme demeyeceğim.

Gene de sen bilirsin.

*Yalanlar istiyorsan yalanlar
söyleyeyim,*

İncinirsin.”

Ama madem inat en soylu duygusu insanın, bütün ey-lemler mubahtır zamana karşı. Ucunda intihar olsa bile! ■

Desen: Ömer Koçağ

AYDINLANMA HAREKETİ ÇAĞIRIYOR GERİCİ ÇETE DÜZENİNE HAYIR

SAMSUN

SERPİL GÜVENÇ
MEHMET KUZULUGİL

26 MART PAZAR SAAT 14.00

Türk-İş Eğitim Tesisleri
Atakum

(Türk-İş tramvay durağı karşısı)

ÇANAKKALE

BARIŞ TERKOĞLU
KEMAL OKUYAN

26 MART PAZAR SAAT 15.00

Belediye Sosyal Tesisleri

(Barbaros Mahallesi Hacı Mustafa
Bey Caddesi No:3)

ADANA

ORHAN GÖKDEMİR
ÖZGÜR ŞEN

9 NİSAN PAZAR

(Yer ve saat önümüzdeki
günlerde açıklanacak)

'Bu daha başlangıç'

Aydınlanma Hareketi'nin çağırıcı ve taşıyıcı isimleri gerici piyasacı düzenin değişmesi gerekliliğine işaret ederek önümüzdeki referandumda HAYIR çağırısı yapıyor. Aydınlanma Hareketi geleceğimizi kazanmak için bu referandumdaki tutumun önemini altını çizirken mücadelenin sürekliliğini vurgulamayı ihmal etmiyor ve "Bu daha başlangıç mücadeleye devam" diyor.

'Herkes dava açarsa kazanırız'

Zorunlu din dersinden muafiyet davaları idare mahkemelerini ve genel olarak hukuk sistemini zorlamaya devam ediyor. Çocuklarını dinci hurafelere teslim etmemeye kararlı ailelerin verdiği hukuk mücadelesi olumlu sonuçlar vermeye devam ediyor. Din dersi mızrağını çuvala sığdırması mümkün olmayan sistem müfredat değişikliğini bile yapamamış durumda ve sıkışıyor.

İmamhatipleştirmelere hayır!

Gerici iktidar yıllardır yürüttüğü imamhatipleştirme programında hiçbir rasyonel tanımıyor. Yeterli talep olmayan imam hatip okullarını cazip hale getirmek için milyarlarca liralık bütçeler akıtmaya devam ediyor ve normal okullarda her türlü sefilliğe göz yumuluyor. Son bulunan yöntem okulların içinde açılan imam hatip sınıflarının yaygınlaştırılarak okulların dönüştürülmesi.

AYDINLANMA HAREKETİ

Mart 2017 - 25 Kr

GERİCİ ÇETE DÜZENİNE HAYIR

- Gerici bir çete düzeninin karanlığında referanduma gidiyoruz. Bu düzen dağıtılmalı, tüm gerici kurumlarıyla birlikte tarihin çöplüğüne gömülmelidir. Referandumda oyumuz bunun içindir.
- Çocuklarımızın geleceğini karartan, kadınlarımızı toplumsal hayatın dışına iten bu şeriatçı gürükle hesaplaşma zamanı geldi! Bu gürükhun düzeni, sermayenin düzeninden başka bir şey değildir.
- Her adımda daha fazla baskıya ve zora ihtiyaç duyuyorlar. Baskıya boyun eğmemek, bu oyunu bozmak gerekli. HAYIR oyu, gerici çete düzeninin değişmesi için gerekli, ancak yeterli değil.

ülkemizi boyunduruğu altında tutan gerici çete uzun yıllar tarikat ve cemaatlerde örgütlenmiş bir karanlık kendisine rehber olduğu, devletin tüm olanaklarını istismar ederek iktidar haline geldi. Emperyalizmin ve sermaye sınıfının desteğini arkasına alan gerici iktidar Türkiye'yi karanlığa sürüklüyor.

Yıllardır Cumhuriyet'in tüm ilerici kazanımları planlı bir şekilde tasfiye edildi, tekke ve zekiyeleer fiili olarak açıldı, gerici örgütlenmenin yuvası haline getirildi, şeyhlik, müritlik gibi lakaplar gündelik yaşamın olağan parçaları haline geldi, ülkemiz fiilen bir islam devletine dönüştürüldü. Bu tahakküm sayesinde sınıftan sınıfa, iletisimden

ülkenin kaosa sürüldeneceğini ve bir daha istikrar sağlanamayacağını vaaz ediyor. Oysa ülkemiz her geçen gün derinleşen bir krize sürükleniyor. AKP ise bu büyük istikrarsızlığın tabula partisi haline gelmiş durumda. İktidarı korumak için daha fazla kriz çıkarmak, baskı ve zorla halkımızı susturmaya çalışmak AKP'nin ana stratejisi.

Bu stratejinin bir diğer önemli ögesiye sermayeye hizmet. Gerici iktidarlara, iktidarlara boyunca tüm kamu işletmelerini sermayenin talanına sundu, emekçi halkımız on yılların ürünü birikimlerini pervasızca aralarında pay ettiler. Şimdi bu gerçeğin üzerini örtmek için daha fazla baskıya ve zora ihtiyaçları var. Bu baskıya boyun eğmemek, bu

kuvvetleri bu iktidarın çatısı altında birleştirildi, sermayenin hizmetine koşuldu. Bu oyun bozulmalı, çünkü daha fazla sömürü, yoksulluk ve cehalet anlamına gelen bu düzen emekçi halkımız ve çocuklarımızın derin bir karanlığa sürüklüyor. İşte bu nedenle, oyun bozulmalı, gerici çete HAYIR denmeli!

**YENİ SAYI
ÇIKTI!**